КПСС XXVI СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ!

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 171 (7661). ● 5 сентябрь, 1981 йил ● ШАНБА ● Баҳоси 2 тийин.

● КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорлари асосида чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишни кўпайтириш бўйича 1981 йил, умуман ўн биринчи беш йиллик план-топшириқлари ва мажбуриятларини муддатидан илгари бажарайлик.

● Чорва моллари бош сонини кўпайтирайлик, наслини яхшилайлик, маҳсулдорлигини ошириб, гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни муттасил кўпайтириб борайлик.

● Чорвачилик комплекслари ва фермалари қурилишини, мавжудларини реконструкция қилиш ва кенгайтиришни кучайтирайлик.

● Озуқа — чорвачиликнинг асоси. Беда, маккажўхори, лавлаги, бошқа озуқа экинлари ҳосилдорлигини ошириб, мўл ем-хашак жамғарайлик. Ҳар бир фермада озуқа цехлари бўлсин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

КАРТОШКА МЎЛ БЎЛСИН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ «РЕСПУБЛИКАДА КАРТОШКАЧИЛИКНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШ ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА» 1980 ЙИЛ 3 НОЯБРДА ҚАБУЛ ҚИЛГАН ҚАРОРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛАЁТГАНЛИГИ ҲАҚИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети қайд этадиларки, республика партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органлари ушбу қарорни бажараборib республикада картошка етиштириш ва тайёрлашни кўпайтириш борасида анча иш қилдилар.

Бу экин парваришини ихтисослаш ва концентрациялашни чуқурлаштириш ишлари олиб борилмоқда, товар-картошка ва уруғлик картошка етиштирадиган ва тайёрлайдиган асосий зоналар белгилаб чиқилди, ихтисослашган 18 та картошкачилик совхози ташкил этилди. Колхоз ва совхозларнинг моддий-техник базаларини мустаҳкамлаш борасида қўшимча чоралар кўрилди, уларга техника, минерал ўғит ва уруғлик картошка етказиб бериш кўпайди, картошканинг харид нархлари тартибга солинди.

Шу йил республика хўжаликларида 22,5 минг гектар ерга картошка экилди, бу эса 1980 йилга нисбатан 7 минг гектар кўпдир. Картошка етиштириш агротехникаси яхшиланди, ҳосилдорлиги ошди. Буларнинг ҳаммаси картошка ялпи ҳосили ва тайёрлашни кескин кўпайтириш имконини берди. 1 сентябргача колхоз ва совхозларда 126 минг тонна картошка қазиб олинди. Бу — 1980 йилнинг шу вақтидагига нисбатан 1,7 баравар кўпдир. Давлатга 115 минг тонна — бултургидан икки баравар кўп картошка сотилди. Картошка етиштириш ва тайёрлашнинг кўпайтирилганлиги республика аҳолисини бирмунча арзон нархдаги эртаги картошка билан таъминлашни анча яхшилашга, умумиттифоқ фондига етказиб бериладиган эртаги картошкани кўпайтиришга имкон берди. Илк бор мамлакатнинг саноат марказларига 26 минг тонна шу қимматли озиқ-овқат маҳсулоти жўнатилди. Шундай қилиб, умумиттифоқ фондига картошка етказиб бериш йиллик плани анча ошириб бажарилди.

Тошкент областининг хўжаликлари картошка етиштириш в тайёрлашни кўпайтиришга айниқса катта ҳисса қўшдилар. Улар давлатга 67 минг тонна картошка топшириб, йиллик тайёрлаш ҳажмини 105 процент қилиб бажардилар. Қашқадарё, Наманган ва Сурхондарё областларининг колхоз ва совхозлари давлатга картошка топшириш планини муваффақиятли бажардилар.

Хўжаликларнинг ўзида уруғчилик базасини яратиш борасида собитқадамлик билан иш олиб борилмоқда. Шу йил совхоз ва колхозларда уруғлик учун 6,2 минг гектар ерга картошка экилди. Бу майдонларда 55 минг тонна уруғлик картошка тайёрлаш мўлжалланмоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети мавжуд резервлардан тўлароқ фойдаланилганда, картошка етиштиришни кўпайтиришдаги муваффақиятлар бундан ҳам каттароқ бўлур эди, деб ҳисоблайдилар.

Бир қанча районлардаги колхоз ва совхозлар олаётган ҳосил паст, улар картошка экиладиган майдонлар юзасидан белгиланган топшириқни бажармадилар. Кўпгина хўжаликлар эртаги картошка экиш муддатларини асоссиз чўзиб юбордилар, гўнг, фосфорли ва калийли ўғитлар қўллашга тегишли эътибор бермадилар, картошкани сувга қондирмадилар, ҳосилни қазиб олиш муддатларини чўзиб юборяптилар. Бу эса умуман картошка ҳосилдорлиги камайишига ва сифатининг ёмонлашувига олиб келмоқда.

Қурилиш ташкилотлари ишда камчиликларга йўл қўймоқдалар. «Узколхозстрой» Тошкент районидаги Охунбобоев номли колхозда колхозлараро картошка омбори қуришни чўзиб юборди, Ўзбекистон ССР Қишлоқ қурилиши министрлиги «Сўх» совхозидаги картошка омборини реконструкция қилиш планини 29 процент бажарди, холос. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги Зомин районидаги «Украина» картошкачилик совхозида янги ерларни ўзлаштириш ишини, Наманган ва Самарқанд областларидаги картошкачилик совхозларини сув билан таъминлашни кўпайтириш борасидаги ишларни суст олиб бормоқда, Тошкент область Паркент районидаги картошкачилик совхозларида суғориш системалари қурилишини ниҳоятда секин бажармоқда.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорида картошкачиликни ривожлантириш суръатларини ошириш, шу муҳим озиқ-овқат экини ялпи ҳосили ва тайёрлашни муттасил жадал суръатлар билан кўпайтириб бориш — республика партия, совет, қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш органларининг энг муҳим вазифаларидан биридир, дейилган.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари илғор усулларни қўллаш, илғорлар тажрибасини жорий этиш, мўл ҳосил олишни таъминлайдиган кенг кўламда механизациялаш ва алмашлаб экишни ўзлаштириш асосида картошка етиштириш агротехникаси даражасини юксалтиришлари лозим.

Қашқадарё ва Сурхондарё областларидаги илғор хўжаликларнинг кечки картошка етиштириш борасидаги қимматли тажрибаси маъқулланди.

Область ва район партия комитетлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ва район ижроия комитетлари, Ўзбекистон ССР мева-сабзавот хўжалиги, Қишлоқ хўжалиги, Тайёрлаш министрликлари, «Главсредазирсовхозстрой», «Узсортсемовощ» бирлашмаси картошка етиштириш ва тайёрлаш юзасидан белгиланган топшириқларнинг сўзсиз бажарилишини таъминлашга мажбурдирлар.

Ўзбекистон Компартияси Фарғона область комитети билан область ижроия комитетининг «Фарғона» совхозини, Фарғона районидаги Ҳамза Ҳакимзода номли колхозни ҳамда Ўзбекистон районидаги Ленин номли колхозни картошка етиштирадиган қилиб ихтисослаш тўғрисидаги таклифи маъқулланди. Беш йиллик охирига бориб умуман область бўйича картошка экиладиган майдонлар 5624 гектарга ва унинг ялпи ҳосили 80 минг тонага етказилади.

Умуман республика бўйича беш йилликда йилма-йил етиштириладиган картошка миқдори: 1982 йилда 365 минг тонна, 1983 йилда — 424, 1984 йилда — 491, 1985 йилда 562 минг тонна қилиб белгиланди. Бу миқдор республиканинг картошкага бўлган эҳтиёжларини тўла қондиради.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигига Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалиги ва қишлоқ хўжалиги министрликлари, Фарғона область ижроия комитети билан биргаликда картошка майдонларини кенгайтириш учун Фарғона области хўжаликларида янги суғориладиган ерларни ўзлаштириш масаласини ишлаб чиқиш вазифаси топширилди.

Республика Госплани, Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалиги министрлиги, Фарғона область ижроия комитети 1981—1985 йилларга мўлжалланган план лойиҳаларида «Фарғона» совхозида 5 минг тонна кетадиган ва Фарғона область Ўзбекистон районидаги Ленин номли колхозда 3 минг тонна кетадиган картошка омборларини қуришни кўзда тутишлари зарур.

Ўзбекистон ССР Мева-сабзавот хўжалигига, Савдо ва Тайёрлаш министрликларига, «Ўзбекбирлашув»га картошка савдосини тубдан яхшилаш чораларини кўриш, республика аҳолисини бир маромда таъминлаб туриш учун қишга картошка ғамлаш топшириқларини сўзсиз бажариш ва унинг асралишини таъминлаш таклиф этилди.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимига сабзавот, полиз экинлари ва картошка илмий тадқиқот институтига таъм сифатлари яхши ва механизмлар билан ишлов беришга яроқли янги сермаҳсул, касалликларга чидамлик картошка навларини яратиш ва уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш ишларини кучайтириш, республиканинг конкрет табиий зоналарини ҳисобга олган ҳолда эртаги, ўртаги ва кечки картошка парвариши агротехникасини такомиллаштириш ишларини кенгайтириш вазифаси топширилди.

Бўстонлиқ районидаги «Қизил–ту» колхозининг чўпони С. Эштоев ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан бери узоқ яйловларда сурув суради. Бу йил у отаридаги ҳар юз совлиқдан 106 тадан қўзи олди. Чўпон ҳар бир қўйдан уч килограммдан жун қирқиб топширишга ҳам аҳд қилган. Суратда: С. Эштоев зоотехник А. Бойтасов билан олис яйловлардан бирида.

«Узбекгидроэнергострой» трестининг ёрдамчи хўжалиги корхона ва унинг бўлинмалари ходимларини чорвачилик маҳсулотлари билан таъминлашда муҳим аҳамият касб этяпти. Бу йил хўжаликнинг чўчқачилик комплексида 1500 та чўчқа боласи олиш ва 70 тонна гўшт етиштириш мўлжалланган. Суратда: чўчқабоқарлар И. Попова, В. Меттус, Б. Бугаевалар иш устида.

В. Портнов фотолари. (ЎзТАГ).

ХЎЖАЛИК ШАХСИЙ — МАНФААТИ УМУМИЙ

«КИЧИК ФЕРМА»ЛАРДАН ДАСТУРХОНГА

НИЕЗБОШ — Янгийўл районидаги йирик ва обод қишлоқлардан бири. Бу ердаги 2 мингдан ортиқ хонадонда салкам 20 минг аҳоли истиқомат қиляпти.

— Ҳалол ва фидокорона меҳнат туфайли қишлоғимиз аҳли тўқ ва фаровон ҳаёт кечирмоқда,— дейди халқ депутатлари Ниёзбош қишлоқ Совети ижроия комитетининг раисаси Тошхон Ниёзова.— Ҳозир қишлоғимиздаги «кичик ферма»ларда 700 бош қорамол, шу жумладан, 500 бошдан ортиқ сигир, 1700 бошдан зиёд қўй, кўплаб парранда боқиляпти.

Ўтган йили қишлоқдаги «кичик ферма»лар ҳисобига давлатга 70 тоннадан зиёд сут ва 15 тоннадан ортиқ гўшт етказиб берилган эди. Бу йилги режа янада катта. Шахсий хўжаликлардан камида 140 тонна сут ва 30 тонна гўшт қабул қилиб олиш мўлжалланмоқда.

Қишлоқдаги маҳаллаларда 10 та қабул пункти ташкил этилган. Аҳолидан ортиқча чорвачилик маҳсулотларини қабул қилиб олишда қишлоқ Совети депутатлари, маҳалла комитетларининг раислари жонкуярлик қилмоқдалар. Кунига қишлоқдаги «Кичик ферма»лар эгаларидан 400—500 килограммдан сут қабул қилиб олинмоқда. Бунда, айниқса, Тожибой Хусанов, Юсуф Абдуғаниев, Тожи Рихсибоева каби тайёрловчиларнинг ҳиссаси катта бўляпти. Насиба Акромова, Холкарам Оллоберганова, Турсуной Абдураҳимова сингари ишчи-хизматчи ва колхозчи хонадонларининг ҳар бири йил бошидан буён ўз эҳтиёжларидан ортиб қолган 1—1,5 тонна сутни давлатга топширдилар.

Қишлоқ Совети ижроия комитети «шахсий ферма»ларида етиштирилган ҳамда эҳтиёждан ортиқча чорвачилик маҳсулотларини давлатга топширган колхозчилар, ишчи-хизматчилар хонадонларини ҳар томонлама рағбатлантирмоқда. Қишлоқ ўқитувчиси, пенсионер Исмоилжон Қўчқоров икки бош сигир, бир бош ғунажин, олти бош қўйни семиртириб, давлатга топширганлиги учун навбатдан ташқари «Жигули» енгил автомашинаси сотиб олишга муваффақ бўлди. Шу йилнинг бошидан буён «кичик ферма»лар эгаларига 15 минг сўмликдан ортиқ гилам, гилам буюмлари, қимматбаҳо саноат моллари сотилди. Бундан ташқари, хонадонларга омухта ем етказиб беріляпти.

Ҳа, «кичик ферма»лар эл маъмурчилигига катта ҳисса қўша оладилар. Буни Ниёзбош қишлоғи мисолида ҳам кўриш мумкин.

М. ПЕЙСЕНОВ.

БУТУНИТТИФОҚ СОЦИАЛИСТИК МУСОБАҚАСИ ҒОЛИБЛАРИ

МАҲСУЛДОРЛИКНИ ЯНАДА ОШИРАМИЗ

ХЎЖАЛИГИМИЗ Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг тажриба базаси ҳисобланади. Шунинг учун энг янги фан ютуқлари базамизда синовдан ўтиб, сўнг ишлаб чиқаришга йўлланма олади.

Кейинги йилларда хўжалигимизда чорва моллари наслини яхшилаш, янги озуқа экинлари етиштириш ва уларни қайта ишлаш сингари илғор тажрибалар кенг қўлланиляпти. Бу эса чорва маҳсулдорлигини ошириш, гўшт ва сут етиштиришни муттасил кўпайтириш имконини беряпти. Ўтган йили чорвадорларимиз давлат қабул пунктларига 286 тонна гўшт ва 2350 тонна сут етказиб бердилар. Сигирларнинг маҳсулдорлиги ўртача 3620 килограммга етди.

КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бериш, мамлакатимиз озиқ-овқат программасини бажаришга муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган чорвадорларимиз ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида зиммаларига юксак мажбуриятлар қабул қилганлар. Бу йил улар 400 тонна гўшт ва 3200 тонна сут етиштириш учун курашмоқдалар. Бу гўшт ва сут етиштириш ўтган йилдагига нисбатан 15—20 процентга кўпайтирилади, деган гап.

Катта марралар масъулияти базамиз коллективини фан ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиш, барча имкониятларни ишга солишга руҳлантиряпти. Улар фидокорона меҳнат қилиб, олинган мажбуриятларни муваффақиятли адо этмоқдалар. Хўжалигимизда ўтган йилдагига нисбатан сигирлар бош сони 30 тага кўпайди. Уларнинг ҳар биридан бултургига қараганда 46 килограммдан кўп сут соғиб олишга муваффақ бўлдик. Натижада шу йилнинг 8 ойи ичида сут етиштириш 63 тоннага ортди.

Бўрдоқибоқарларимиз эришаётган натижалар ҳам қувонарлидир. Улар давлатга гўшт сотишни ўтган йилдагига нисбатан 18 процентга оширдилар. Эл дастурхонига йил бошидан бери 335 тонна гўшт тортиқ қилинди. Гўшт учун топширилаётган ҳар бош қорамолнинг ўртача тирик вазни 560—570 килограммни ташкил этмоқда.

Хўжалигимиз энг замонавий механизм ва автоматлар билан жиҳозланган сутчилик комплексига эга. Бу ерда барча иш жараёнлари тўла механизациялаштирилган. Бу етиштирилаётган чорвачилик маҳсулотлари таннархини анча арзонлаштириш имконини беряпти.

Чорвадорларимиз мустаҳкам озуқа базаси яратиш учун астойдил ҳаракат қиляптилар. Шу кунга қадар хўжалигимизда 4 минг тонна дағал хашак жамғарилди, 4100 тонна силос бостирилди. Бу ўтган йилдагидан анча кўпдир. Ҳозир ҳам силос бостириш ва пичан жамғариш қизғин давом этмоқда.

Озуқакорларимиз суғориладиган майдонларнинг самарадорлигини ошириб бормоқдалар. Базамизда ҳозирнинг ўзида 275 гектар эски бедапояларнинг ҳар гектаридан 180 центнердан, 145 гектар янги бедазорларнинг гектаридан эса 120 центнердан пичан йиғиштириб олинди. М. Аҳмедов, У. Қодиров, С. Раҳимжонов, А. Комиловлар бошлиқ илғор бригадаларимиз коллективлари ҳар гектар майдондан 210—220 центнердан беда пичани, 650—700 центнердан маккажўхори кўк пояси, 1000—1100 центнердан ҳашаки лавлаги етиштириш учун курашмоқдалар.

Базамизда чорвадор кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга ҳам катта эътибор берилмоқда. Айниқса, ўрта бўғин кадрларининг сифат состави яхшиланиб бормоқда. Олий маълумотли мутахассислардан Ж. Бобожонов марказий ферма мудири, Р. Аҳматов бригада бошлиғи вазифаларида муваффақиятли иш олиб боряпти. Улар бошқараётган коллективлар юқори кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Моҳир чорвадорларимиз сигирлар маҳсулдорлигини оширишда намуна кўрсатяптилар. Айниқса, машъал сут соғувчи-операторимиз Анастасия Чудная эришаётган натижалар юксакдир. У 172 бош сигирни парвариш қиляпти. Донгдор сут соғувчи ҳозирнинг ўзида говмушларининг ҳар биридан 3450 килограммдан, жами 533 тонна сут соғиб олишга муваффақ бўлди. Унинг шогирдларидан она-бола Эмина ва Риза Суюновлар ҳам меҳнатда жонбозлик кўрсатяптилар. Уларнинг ҳар бири «Тандем-6» агрегатида 120 бошдан сигирни соғяпти. Она-бола операторлар йил бошидан бери сигирларидан 340 тоннадан сут соғиб олдилар.

Бузоқбоқарларимиздан О. Никифорова, В. Панкратова, чўчқабоқарларимиздан А. Бонни, Л. Гасингановалар меҳнат шижоатини ҳам таъкидлаш зарур. Улар бир кеча-кундузда бузоқларни 900—1000 граммга, чўчқаларни эса 500—600 граммга семиртиряптилар.

Хўжалигимиз 1980—1981 йил қиш даврида чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб деб топилиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланди. Меҳнатимизга берилган бу юксак баҳо коллективимиз кучига-куч, ғайратига-ғайрат қўшиб юборди. Улар фан ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий этиб, чорвачиликни янада ривожлантириш учун курашмоқдалар.

В. РАШИДОВ,
Ўзбекистон чорвачилик илмий-тадқиқот институтининг «Красний водопад» экспериментал базаси директори, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати.

ОБЛАСТЬ ИДЕОЛОГИЯ АКТИВИ ЙИҒИЛИШИ

Кеча область партия комитетининг мажлислар залида область идеология активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишга партия, совет, касаба союз ва комсомол ходимлари, область ҳамда район идеология ташкилотлари ва муассасалари раҳбарлари таклиф этилди.

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг секретари А. М. Хўжаев «1981 йил пахта йиғим-терими кампаниясини идеологик ва маданий-маиший жиҳатдан таъминлашдаги вазифалар тўғрисида» доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Бўка район партия комитетининг секретари Ф. У. Азимхўжаева, қишлоқ хўжалиги ходимлари область касаба союзлари комитети раиси Т. Р. Ражабов, «Билим» жамияти область ташкилоти правлениесининг раиси С. П. Турсунмуҳамедов, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари М. М. Маҳмудов, область маданият бошқармаси бошлиғи В. А. Емцов, Коммунистик районидаги «Правда» колхози раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосари Н. М. Пан сўзга чиқдилар.

Актив йиғилишида 1981 йил пахта йиғим-терими кампаниясини идеологик ва маданий-маиший жиҳатдан таъминлашга алоқадор область ташкилотлари ва муассасалари, бўлим ва бошқармаларининг тадбирлар плани маъқулланди.

4500 ЛИТР УЧУН

СОВХОЗИМИЗДА сўнгги йилларда зарбдор тармоқ ҳисобланган чорвачилик ҳам жадал суръатда ривожланиб бормоқда. Айниқса, сигирлар маҳсулдорлигини оширишда қувончли ютуқлар қўлга киритилмоқда. Шунинг учун ҳам кундан-кунга «оқ чашма»га бара-ка кириб бормоқда.

Областимизнинг бир группа илғор чорвадорлари ташаббусига қўшилган фермамиз соғувчилари ҳар бир сигирдан йил охиригача ўртача 3700 килограммдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар. Сут-товар фермамизнинг Ферузат Бойзоқова, Дилбар Қосимбоева, О. Акабоева сингари соғувчилари ўз қарамоғларидаги сигирлар маҳсулдорлигини 4000—4200 килограммга етказиш мажбуриятини олишган.

Мен эса 18 бош сигирнинг ҳар биридан 4500 килограммдан сут соғиб олишга аҳд қилганман. Халқимизда ваъда вафоси билан гўзал, деган нақл бор. Зиммага мажбурият олгандан кейин шунга яраша меҳнат қилиш керак.

Буни тўғри тушунган чорвадорларимиз шу кеча-кундузда соғин сигирлар маҳсулдорлигини 12—14 килограммдан га етказмоқдалар. Шунингдек, фермамизда қорамолларни қиш даврида ҳам сифатли боқиш учун тўйимли ва ширадор озуқалар жамғаришга алоҳида аҳамият берилмоқда.

КПСС XXVI съезди қарорларига амалий иш билан жавоб бериб келаётган фермамиз меҳнаткашлари бундан кейин ҳам эл дастурхонига янада мўл-кўл гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш йўлида фидокорона меҳнат қилаверадилар.

З. АКАБОЕВА,
Калинин районидаги «Москва» совхози сут соғувчиси.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: БОШЛАНҒИЧ ТАШКИЛОТЛАР ҲАЁТИДАН

«Коммунистик қурилишнинг катта ва хилма-хил вазифаларини ҳал этишда,— деган эди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXVI съездида қилган Ҳисобот докладида,— бошланғич партия ташкилотлари роли биринчи даражали аҳамиятга эгадир». Бу юксак баҳо бошланғич партия ташкилотлари зиммасига ғоят катта масъулият юклайди. Кадрлар билан ишлаш, уларни жой-жойига қўйиш, хўжалик масалаларини ҳал этиш, кишиларнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини ошириш, ишлаб чиқаришни ривожлантириш, бир сўз билан айтганда партия белгилаган режаларни амалга оширишда бошланғич ташкилотлар роли алоҳида салмоқли бўлмоғи лозим. Эътиборингизга ҳавола этилаётган лавҳаларда бошланғич партия ташкилотлари фаолиятининг айрим қирралари ҳақида ҳикоя қиламиз.

ТАРБИЯ МАКТАБИ

БАЪЗИДА «Яна мажлис бўлар экан», деган норози оҳангдаги гапларни эшитишга тўғри келади. Йиғилиш мутасаддилари бундай гапларни эшитиб ранжийдилар, кишиларни чақириб койийдилар-у, масаланинг туб моҳияти ҳақида ўйлаб кўрмайдилар.

Одамларнинг йиғилишларга бундай муносабатда бўлишларига сабаб нимада? Ахир улар бекорга норози бўлмасалар керак? Дарҳақиқат қимматли иш вақтингни ташлаб мажлисга келасан-у, бирор фойдали гап эшитмай эснoқ босиб ўтиравераcан. Ҳадеб шундай бўлавергач, йиғилиш ва мажлислардан қўлингизни ювиб қўя қоласиз...

Бир пайтлар Мичурин номли колхоз партия ташкилоти йиғилишларида ҳам шундай манзарага дуч келиш мумкин эди. Коммунистлар бу муҳим тадбирга масъулиятсиз қарашар, йиғилишлар жуда зерикарли ўтарди. Уларда бирор киши ўрнидан туриб мавжуд проблемалар, камчилик ва нуқсонлар ҳақида ўй-фикр билдирмас эди. Камчиликлар эса ўша пайтларда хўжаликда анчагина эди. Буни ўнинчи беш йилликнинг бошида колхозда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига атиги 16,5 центнерни ташкил этганлиги ҳам кўрсатади.

Ўтган беш йилликнинг бошида хўжалик олдига катта вазифалар қўйилди. Партия ташкилоти зиммасидаги масъулият ҳам ғоят ошиб кетди.

Коммунистлар ишни энг аввало партиявий интизомни мустаҳкамлашдан бошладилар. Йиғилишларнинг жанговарлигини оширишга, уларнинг ишчанлигини, таъсирчанлигини таъминлашга эътибор кучайтирилди. Ҳар бир коммунистга конкрет топшириқлар берилди. Йиғилишлар қарори доимий назорат остига олинди.

Орадан кўп ўтмай партия йиғилишлари жонланиб қолди. Энди коммунистлар уларда ўз фикрларини дадил айтар, камчиликларни, хўжаликни орқага тортаётган конкрет шахсларни қатъий танқид қиладиган бўлдилар.

Шундай партия йиғилишларидан бирида коммунист ўртоқ Қосимбековга янги бир топшириқ берилди. Унга ҳосилдорлиги 11 центнердан ошмайдиган бригадани топширишди.

Қолоқ участкага ўтган бригада бошлиғи энг аввало ўзи сингари жонкуяр коммунистларга, кенг жамоатчиликка таяниб иш кўрди. Ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга, агротехник тадбирларни ўз вақтида ўтказишга катта аҳамият берди. Натижада ўтган беш йилликда бригада ҳосилдорлиги гектар бошига 51 центнерга етказилди. Ўртоқ Қосимбеков эса Ҳурмат белгиси ордени билан мукофотланди.

— Мустаҳкам партия интизомисиз бутун ташкилотнинг муваффақияти ҳақида сўз ҳам юритиб бўлмайди,— дейди хўжалик партия комитетининг секретари Т. Қулмирзаев.— Шунинг учун биз интизомни бузадиганларга нисбатан кескин чоралар кўрдик. Жумладан, Ж. Бегимов, А. Хўжамқулов сингари айрим коммунистлар ойлаб аъзолик бадалларини тўламаганликлари, йиғилишларда қатнашмаганликлари учун қаттиқ жазоланишди...

Ўтган беш йилликда пахта ҳосилдорлиги 38,6 центнерга етганлиги, ғалла етиштириш эса қарийб ўн марта, чорва маҳсулотлари етиштириш икки марта ошганлиги партия ташкилотимиз ўтказган кундалик, мақсад сари йўналтирилган тадбирларнинг самараси бўлди.

Ҳа, бошланғич партия ташкилоти хўжалик иқтисодий жиҳатдан районда бақувват колхозлар сафидан ўрин олишида катта ишларни амалга оширди. Лекин бу йил колхоз аъзолари олдида янада катта вазифалар турибди. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида улар ҳар гектар ердан 42 центнердан пахта ҳосили олишга сўз берганлар. Бошқа соҳаларда ҳам камида 15—20 процентдан ўсиш мўлжалланмоқда. Ўтган беш йиллик ичида эришилган ютуқлар колхоз коммунистлари тўғри йўлдан бораётганликларини кўрсатиб турибди.

СИНОВ ДАВРИ МАСЪУЛИЯТИ

ХЎЖАЛИК бошланғич партия ташкилотига ёш колхозчи А. Абдусатторовдан ариза тушди. У ўзини КПСС аъзолигига номзодликка қабул қилишни сўраган эди. Партия комитети унинг аризасини йиғилиш кун тартибига киритишдан аввал ёш колхозчи ишлаётган 4-бригадада цех партия ташкилоти чиқарган қарор ва унинг фаолияти билан атрофлича танишиб чиқди.

Абдуғани яхши механизатор, ишда актив, жонкуяр, коллектив ўртасида эътиборли ёшлардан эди. Бригада ўтган йили ҳар гектар ердан 54,3 центнердан ҳосил етиштирди. А. Абдусатторов эса ана шу ҳосилни нес-нобуд қилмай териб олишга катта ҳисса қўшди, ўз машинаси бункеридан 225 тонна дурдона тўкди. Партия комитети унинг ана шу ютуқларини, шунингдек, жамоат ишларида актив иштирок этишини эътиборга олиб, КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилди...

«Октябрь 40 йиллиги» колхозида партияга қабул, ёш коммунистларни тарбиялаш ва улар билан индивидуал иш олиб бориш соҳасида муайян тажриба тўпланган. Ёшларни партияга қабул қилиш олдидан улар билан жиддий суҳбатлашилади, ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларида қандай қатнашаётганликлари аниқланади.

Албатта партия ташкилоти шуларнинг ўзи билангина чекланиб қолмайди. Партия аъзолигига кандидат қилиб қабул қилингач, ёш коммунист доимо эътиборда туради. Унинг ютуқлари, йўл қўяётган камчиликлари ҳисобда бўлади.

— Баъзида,— деб ҳикоя қилади колхоз партия комитети секретари А. Зоидов,— партия аъзолигига номзодлар ўзларига билдирилган ишончни тўла оқламайдилар. Мана бир мисол: ўтган йили биз молбоқар Б. Саломовни КПСС аъзолигига кандидатликка қабул қилгандик. Масъулиятли синов даврида Саломов берилган партия топшириқларини кўнгилдагидек бажара олмади. Ишда сусткашликка йўл қўйди. Кандидатлик муддати тугагач ўтказилган очиқ партия йиғилишида коммунистлар, Б. Саломовнинг ҳамкасблари масалага жиддий ёндошдилар, унинг барча камчиликларини очиб ташладилар, синовдан муваффақиятли ўта олмаганлигини рўй-рост айтдилар. Натижада уни партия йиғилиши КПСС аъзолигига қабул қилмади.

...Ҳозир хўжалик партия ташкилотида 20 га яқин ёш коммунист бор. Улар билан ишлаш учун ёш коммунист мактаби ташкил этилган. Унга колхоз раиси М. Пўлатов бошчилик қиляпти. Шунингдек, ҳар бир ёш коммунистга тажрибали, ҳаёт сабоқларини олган кишилар бириктириб қўйилган. Кекса коммунистлар ёшларга берилган партиявий топшириқларни муваффақиятли бажаришда яқиндан кўмаклашмоқдалар. Айниқса, ишчан коммунистлардан донгдор механизатор Сервер Усеинов, сут соғувчи Муҳаббат Абдуллаевалар ёш коммунистлар билан ишлашда бошланғич партия ташкилотининг ишончли таянчи бўлиб қолганлар.

Колхоз меҳнат аҳли съездлар йилида улкан марраларни мўлжаллаб турибди. Бу йил хўжалик аъзолари ҳар гектар ердан 52 центнердан «оқ олтин» ҳосили кўтариш, ҳар бир сигирдан 5 минг литрдан сут соғиб олиш мажбуриятини олганлар. Ана шу режаларни амалга оширишда ёш коммунистлар актив иштирок этишмоқда. Бошланғич партия ташкилоти махсус тадбирлар ишлаб чиқиб, уларни шахсий намуна билан меҳнаткашларга ўрнак кўрсатишга, КПСС XXVI съезди қарорларини бажаришга кенг меҳнаткашлар оммасини жалб этишда актив иштирок этишга сафарбар қилмоқда.

«Мени КПСС аъзолигига қабул қилишингизни сўрайман». Шу сўзлар ёзилган аризалар бошланғич партия ташкилотига тез-тез тушиб туради. Коммунист деган юксак номга эса ҳамма ҳам муяссар бўлавермайди. Партияга ўзини ҳар томонлама кўрсатган энг муносиб номзодлар қабул қилинади. Колхоз бошланғич партия ташкилоти ўз фаолиятида юксак номга чиндан ҳам муносиб коммунистларни тарбиялаб етиштириш учун бор имкониятлардан самарали фойдаланмоқда.

А. АБДУЛЛАЕВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.
Бўка районн.

ЭРТАГА — НЕФТЬ ВА ГАЗ САНОАТИ ХОДИМЛАРИ КУНИ

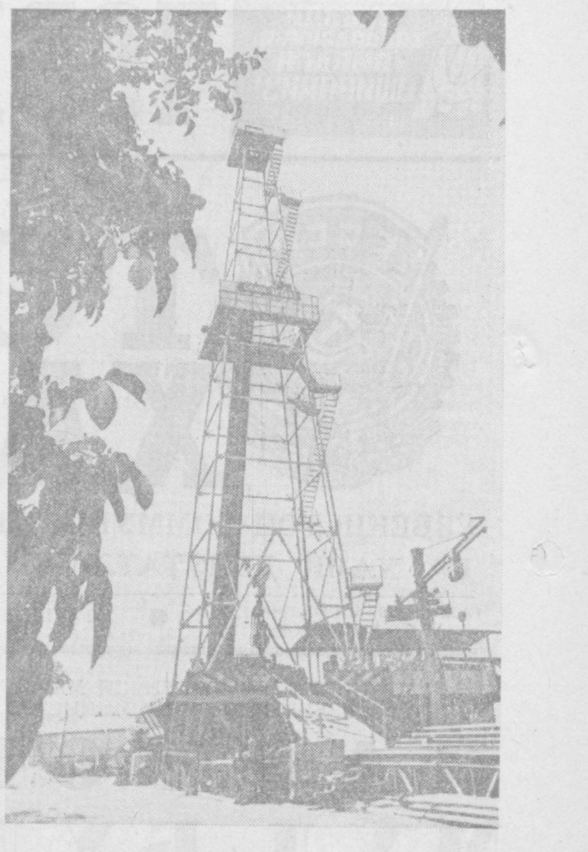

«ЗАНГОРИ ОЛОВ»—ҲАР БИР ХОНАДОНГА

СОВЕТ кишилари КПСС XXVI съезди тарихий қарорларини амалга ошириш йўлида зўр кўтаринкилик билан меҳнат қилаётган бир пайтда нефть ва газ саноати ходимлари ўзларининг анъанавий байрамларини нишонламоқдалар. Шуни қувонч билан маълум қилиш мумкинки, областимиз газ саноати ходимлари бу байрамга меҳнатда юксак ғалабаларга эришган ҳолда етиб келдилар.

Меҳнаткашлар турмуш фаровонлигини яхшилаш, уларнинг меҳнат ва дам олишлари учун барча қулайликларни яратиш доим партия ва ҳукуматимизнинг диққат марказида турибди. Шаҳарлар ҳамда қишлоқлардаги аҳолини газ билан таъминлашни янада яхшилаш, газлаштирилган объектларга хизмат кўрсатиш маданиятини такомиллаштириш — бизнинг олдимизга қўйилган асосий вазифалар ана шулардан иборат. Шунинг учун ҳам Тошкент область газлаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси ходимлари бу масалага алоҳида эътибор бериб, кейинги пайтларда бирмунча тадбирларни амалга оширдилар.

Бугунги кунгача областдаги 142 мингдан кўпроқ квартирага табиий газ киритилди. 156 мингдан зиёд хонадонда суюлтирилган газ ишлатилмоқда, коммунал хизмат кўрсатиш корхоналарининг 7 мингдан зиёди ҳамда 186 саноат корхонаси зангори олов ёрдамида ишламоқда. Ҳозиргача областдаги газ қувурлари 2800 километрдан ошиб кетди, истеъмолчиларга 3 та газ тўлдириш станциялари суюлтирилган газлар етказиб бермоқда.

Эришилган муваффақиятлардан сўнг хотиржамликка берилиш кайфияти кейинги ишларга путур етказиши ҳеч кимга сир эмас. Буни бирлашмамиз ишчи-хизматчилари, инженер-техник ходимлари ҳам яхши тушунадилар. Шунинг учун йил бошидаёқ коллективимиз юксак меҳнат марраларига эришишни кўзлаб, зиммасига оширилган социалистик мажбуриятлар қабул қилди. Ўн биринчи беш йилликнинг биринчи йили планларини муваффақиятли бажариш учун барча ички резервлардан фойдаланиб, иш прогрессив методлар асосида юритилмоқда. Бу эса ўз навбатида яхши самара берди. Областимиз газ саноати ходимлари съездлар йилининг ўтган ойлари ичида юксак ғалабаларга эришдилар. Август ойига қадар табиий газ реализацияси плани 102,9 процент қилиб бажарилди. Пландан ташқари 41,7 миллион куб метр газ истеъмолчиларга етказиб берилди. 17,5 минг тонна суюлтирилган газ эса аҳоли пунктларига пешма-пеш етказиб турилди. Шу вақт ичида 41,9 километр газ қувурлари ётқизилди. Шаҳар ва қишлоқларда 5 мингдан зиёд квартира газлаштирилди. 20 мингдан зиёд аҳоли арзон ва қулай зангори оловдан фойдалана бошлади.

Областимиз газ хўжаликларининг аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини янада ошириш, газ тармоқлари ҳамда иншоотлардаги газ қурилмаларини бошқаришни янада такомиллаштириш мақсадида ишлаб чиқаришнинг қатор янги форма ва методлари қўлланилмоқда. Масалан, яқин-яқинларгача газ қувурларининг зичлик даражасини аниқлаш мақсадида бурғулаш ишлари олиб борилар эди. Бу эса анча қийин ва мураккаб жараён бўлишидан ташқари йўлларни қазиш, шундан сўнг яна уларни ўз ҳолига келтиришни тақозо этарди. Магистралларда транспорт қатновини тўхтатишга мажбур бўлинарди. Бугунга келиб газ қувурларининг зичлиги фан ва техника ютуқларининг сўнгги намуналари асосида тайёрланган қурилмалар ёрдамида аниқланмоқда. Бу эса қисқа вақт ичида оз меҳнат қилган ҳолда барча ишларни бажариш имконини яратди.

Бирлашмамиз қишлоқ районларидаги истеъмолчиларга зангори олов етказиб беришни яхшилашга алоҳида эътибор бермоқда. Шуни айтиб ўтиш керакки, ерлардаги газ қурилмаларининг бешикаст ишлашида қишлоқлар территориясида ташкил этилаётган ишлаб чиқариш участкалари юксак самара бераяпти. Бу эса ўз навбатида қишлоқ меҳнаткашларини арзон ёқилғи билан мунтазам таъминлаш имконини туғдирмоқда. Бу ўринда Орджоникидзе районидаги «Гулистон», Бекобод районидаги «Далварзин», Ўрта Чирчиқ районидаги «Авангард», Янгийўл районидаги «САИМЭ» участкалари амалга ошираётган ишлар, айниқса, диққатга сазовордир. Бу участкалар ишчи-хизматчилари газ аппаратларини ўрнатиб, авария бўлиш ҳолларини мутлақо бартараф этишди.

Бирлашмамиз коллективи қўлга киритган муваффақиятлар ҳақида гап кетар экан, бунда илғор ишчилар, изланувчан ташаббускорларнинг ҳиссаси, айниқса, салмоқли эканлигини эътироф этмоқ лозим. Бугунги кунда бирлашманинг 687 коммунистик меҳнат зарбдори, коммунистик меҳнат бригадаси деган юксак номни оқлаб келаётган 42 коллектив «Беш йиллик зарбдори» номига доғ туширмай ҳаммага намуна бўлаётган 16 илғор ишчиси меҳнатда ҳаммага намуна бўлмоқдалар.

Бирлашмамиз коллективи Бекобод газ тўлдириш станциясининг ишчилари Холдор Хожиматов, Любовь Висотина, «Янгийўлгаз» конторасининг слесари Зоид Иброҳимов сингари социалистик мусобақа машъаллари номини бугунги кунда ҳурмат билан тилга олади. Бу ишлаб чиқариш илғорлари шахсий ўнинчи беш йиллик топшириқларини 3,5—4 йилда бажариб, юксак ғалабаларни қўлга киритдилар. Ўнинчи беш йилликда бу илғорларнинг бошлаб берган ташаббуси ўн биринчи беш йилликда янада кенг қулоч ёйди. Айни пайтда Келес газ станциясининг слесари Ғани Сартоев, Оҳангарон газ тўлдириш станциясининг ишчиси Мария Антропова, Далварзин газ станциясининг автомобиль ҳайдовчиси Исомиддин Иброҳимов, Чирчиқ газ станциясининг ишчиси В. Однорал сингари илғорлар беш йилликни муддатидан илгари бажариш ниятида баракали меҳнат қилиб келмоқдалар.

Областимиз аҳолиси ҳамда саноат корхоналарини арзон ва қулай ёқилғи билан таъминлашни янада такомиллаштириш борасида ҳали кенг ҳажмдаги ишларни амалга оширишимиз лозим. Бу масъулиятли ҳамда шарафли вазифаларни ҳал этиш учун моддий ресурслардан тежаб-тергаб фойдаланиш, барча хомашё, ёнилғи, электр энергияси ва нефть маҳсулотларидан самарали фойдаланиш, аҳолига хизмат кўрсатиш маданиятини янада ошириш талаб этилади. Ўн биринчи беш йилликда газчиларимиз область миқёсида 580,5 километр газ тармоқлари ўтказишлари, 38,8 минг хонадонни зангори олов билан таъминлашлари лозим. Бирлашмамизнинг лабзи ҳалол ишчилари халқимиз турмуш фаровонлигини янада яхшилашга хизмат қилаётган бу ишларни шараф билан бажаришларига ҳеч қандай шубҳа йўқ.

Б. РАҲИМОВ,
Тошкент область газлаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси бошлиғи.

●

Ўзбекистон геология министрлигига қарашли нефть ва газ конлари геологияси ва разведка қилиш институти ходимлари анъанавий байрамларини меҳнатда юксак ғалабаларни қўлга киритган ҳолда қарши олмоқдалар. Янги нефть ва газ конларини аниқлашда, геология қидирув ишлари самарадорлигини оширишда институт олимларининг амалга ошираётган ишлари бугунги кунда халқ хўжалигига минглаб сўмлик фойда келтирмоқда. Суратларда: (чапда) институт инженери М. Ходиев, ҳамда катта лаборант М. Сафиева тажриба учун келтирилган нефть таркибини текширишяпти; (ўнгда) институтнинг кичик илмий ходими Л. Журавлева ҳамда инженер Д. Лахмостовалар эса тадқиқотлар автоматик тарзда ёзиб олинган хромотограф машинаси кўрсатмаларини кўздан кечиришяпти.

А. Абалян фотолари.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК КОМБИНАТИ РЕКОНСТРУКЦИЯСИДА

ТАШКИЛОТЧИЛИК КЕРАК...

ҲАР ҳафтанинг чоршанба кунларида комбинат реконструкцияси билан шуғулланаётган қурилиш ташкилотлари вакилларининг планеркаси бўлиб ўтади. Планеркада бир ҳафталик иш якунлари ҳисоб-китоб қилинади ва келгуси ҳафтада бажарилиши лозим бўлган иш режалари тузилади. Аммо, ҳар планеркада ҳам қурилиш ташкилотлари вакилларининг пешоналари тиришади: натижа ёмон, оғизда «бажарамиз» деб қоп-қоп ваъда берилган, амалда эса ҳеч вақо йўқ. Масалан, қабул қилинган қарорлар, тадбирларга қарамай комбинат реконструкциясида июль ойида ҳам, август ойида ҳам деярли ҳеч қанақа ўзгариш содир бўлмади. Қурувчилар июль ойида 138 минг сўмлик иш бажарди. Бу кўрсаткич планда 176 минг сўм, мажбуриятда эса 207 минг сўм белгиланган эди.

Хўш, бу қолоқликка асосий сабаб нима? Сабаб — қурилиш материалларининг, айниқса, турли қувурлар ва бетонларнинг ўз вақтида етказилмаганлиги бўлди. Бу тўғрида «Ташпромстрой» тресте бошқарувчиси Е. Обшатко аввалги планеркаларда амалга оширилиши лозим бўлган ишлар ҳақида ҳисоб берар экан, белгиланган тадбирларнинг бажарилмаганлигига сабабчилардан бири бош пудратчи ташкилот эканлигини ҳам таъкидлаб ўтди.

Бош пудратчи ташкилот — «Ташпромстрой» трестига қарашли 1-қурилиш-монтаж бошқармаси реконструкция ишига масъулиятсизларча ёндошмоқда. Мана, бир мисол: 5 август куни ёрдамчи пудратчи ташкилот билан келишилган графикнинг аниқлигини таъминлаш ҳақида ғамхўрлик қилинмади. Қурувчилар август ойининг дастлабки ҳафтасида ишни нимадан бошлаб, нима билан тугатишни билмасдан дуч келган ишни бажаришди. Меҳнатни бундай ташкил этиш оқибатида бирор ижобий натижа кутиш қийин. Бундан ташқари, 1-қурилиш-монтаж бошқармаси раҳбарлари ўз имкониятларини ишга солиш учун маълум муддатни белгилайдилар-у, бироқ ваъда яна бажарилмай қолаверади. Ўша қурилиш-монтаж бошқармаси қурувчилари иссиқлик трассаси пойдеворининг таянчи қурилишини ўз муддатида бажара олмади. 165-кўчма механизациялашган колонна ишчилари ип фабрикаси маъмурий-маиший корпуси томини ёпишга мўлжалланган материални томга чиқара олмади. Бош пудратчи ташкилот марказий иссиқлик пунктининг пойдевори иншооти қурилишини бажаролмади. Буларда «Энергомонтаж» трестининг монтаж бошқармаси коллективи бирмунча айбдордир. Улар компрессорлар монтажини ярим ойга кечиктиришди. Комбинатга металл прокати ўз вақтида ажратилган бўлса-да, 1-қурилиш-монтаж бошқармаси уни объектга етказиб бера олмади. Ана шунинг оқибатида иш тўхтаб қолди.

Шундай қилиб, комбинат реконструкциясида турғунлик қисқариш ўрнига кучайиб боряпти. Бироқ, бу ҳол қурилиш раҳбарларини заррача ҳам ташвишлантирмаяпти. Улар ишни жадаллатиш, қолоқликдан қутулишни хаёлларига ҳам келтиришмаяпти.

Навбатдаги планёркада бош пудратчи ташкилот ўзининг ниҳоятда ёмон ишлаётгани, ёрдамчи пудратчилар ишини орқага сураётганлигини, уларга иш фронтини тайёрлаб бермаётганлигини, мажбуриятдаги шартларни бажармаётганлигини тан олди. Бундай тан олишлар эса янгилик эмас. Натижада бу ташкилот раҳбарларидан ишга бўлган муносабатни қатъий ўзгартириш, юқорида айтиб ўтилган тугалланмаган ишларни қисқа муддатларда ниҳоясига етказиш талаб қилинди. Асосий эътибор эса аниқ иш графиги тузиб олишга, келгуси ойларда бажарилиши лозим бўлган ишларни пухта белгилаб олишга, унинг бажарилишини қатъий назорат қилишга, ёрдамчи пудратчи ташкилотларга иш фронтини ҳозирлаб беришга қаратилди.

Хулоса шуки, қурилиш жараёнини яхши томонга ўзгартириш ва чала қолган ишларни қисқа муддатда бажаришга имконият бор. Ган фақат ташкилотчиликда қолган. Тошкент тўқимачилик комбинати реконструкциясини зиммасига олган қурилиш ташкилотлари раҳбарлари гапда эмас, амалий ишда ўзларини кўрсатишса яхши бўларди...

Н. НОРҚОБИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг штатсиз мухбири.

ЎЙЛАРИНГИЗ МУБОРАК!

АНГРЕН шаҳрида ҳар йили кенг ҳажмда янги уй-жойлар бунёд этилмоқда. Ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида камида 53 минг квадрат метр турар-жойлар фойдаланишга топширилиши назарда тутилган. Бу муҳим ишга шаҳар қурилиш бошқармаси коллективи муносиб ҳисса қўшиши керак.

Шунинг учун ҳам бошқарма бунёдкорлари зиммаларидаги катта ва масъулиятли вазифани шараф билан бажариш йўлида тиним билмаяптилар. Барча уй-жойлар қурилишида зарбдор меҳнат авж олиб кетган. Айниқса, бригада пудрати асосида ишлаётган коллективларнинг меҳнат ютуқлари самарали бўлмоқда.

Илғор иш усулларини қўлланиш, ватанпарварлик ташаббусларини кенг ёйиш муваффақиятлар гарови бўлмоқда. Шу туфайли ҳам бошқарма бўйича шу йилнинг ўтган етти ойи мобайнида товар қурилиш маҳсулоти умумий ҳажми бўйича план 154 процент қилиб адо этилди. Салкам 3 миллион сўмлик пудрат ишлари бажарилиб, бу муҳим кўрсаткич бўйича ҳам давлат топшириғи анча зиёдаси билан адо этилди.

Бошқарма бинокорлари шу йилнинг ўтган ойларида қатор янги уйларни фойдаланишга топширдилар. Уларда ўнлаб шахтёрлар ва транспортчилар, энергетик ва бинокорлар оилалари уй тўйлари ўтказишди.

М. МАҲМУДОВ.

САМАРАСИ—500 МИНГ СЎМ

ТОШКЕНТ тўқимачилик машинасозлиги заводининг рационализатор ва ихтирочилари ўзларининг бир қатор таклифлари билан корхонага юзлаб минг сўмлик иқтисодий самара келтирмоқдалар. 1980 йилда корхона рационализатор ва ихтирочилар бюросига 272 та таклиф тушган эди. Шулардан 118 таси ишлаб чиқаришга жорий этилди. Бу эса йил охиригача корхонага 938,3 минг сўмлик соф фойда келтирди.

1981 йилда корхона новаторлари янада юксак самара берадиган янгиликларга қўл урдилар. Ҳозирнинг ўзигача ишлаб чиқаришга жорий этилган таклифларидан келган фойда ярим миллион сўмга етди. А. Кротов, Р. Аветисов, П. Ковалева, М. Капнина, Э. Панкодан иборат ижодий бригаданинг рационализаторлик таклифи айниқса салмоқли бўлди. Бу янгилик туфайли бир йилда 24 минг 700 сўмлик қимматбаҳо материалларни тежаб қолиш мумкин бўлади.

ЗАВОД ҚУВВАТИ ОРТАДИ

ТОШКЕНТ трактор заводида тайёрланаётган қудратли машиналар бугунги кунда биргина Иттифоқимизда эмас балки хорижий мамлакатларда ҳам машҳур. Корхона маҳсулотларига бўлган талаб кундан-кунга ортиб бормоқда. Бу ерда тайёрланаётган тракторларни янада кўпайтириш мақсадида заводни реконструкциялаш, янги цехларни ишга тушириш тадбирлари планлаштирилди. Азамат қурувчиларнинг самарали меҳнатлари туфайли тез орада қад кўтарган янги участкалар, ёрдамчи павильонлар ҳозирда фойдаланиш арафасида турибди. Шу йилнинг IV. кварталида кислота цехининг зарядлаш станцияси, резиналар сақлаш омборхонаси, чўкмаларни техник намини қочириш цехи фойдаланишга топширилади. Шундан сўнг асосий участкалар навбат билан ишга туширилади.

Бу яратувчилик ишларини амалга оширишда «Узэлектромонтаж» трестига қарашли Чирчиқ электромонтаж бошқармаси ишчилари, «Таштракторострой» трестининг 126-кўчма механизациялаштирилган колоннаси қурувчилари айниқса жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Улар август ойигача 5 миллион 145 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини амалга оширишди. Пландан ташқари эса 109 минг сўмлик бунёдкорлик ишлари бажарилди.

М. АКМАЛОВ.

Қурбонали Ризақулов ва Каромали Жўлдибоевлар Урта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхознинг моҳир механик-ҳайдовчиларидир. Бу йилги терим мавсумида улар «зангори кема»лари бункеридан хирмонга 150—200 тоннадан «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олишган. Дала гвардиячилари машиналарини ишга шай қилиб қўйишган.

У. Ҳамидов фотоси.

ОМОНАТ КАССАЛАРИНИНГ ЖАМОАТ КЎРИГИ

Мамлакатимиз меҳнаткашлари партия XXVI съезди қарорларидан руҳланиб, ўн биринчи беш йиллик дастлабки йили планларини муддатидан илгари бажариш, ижтимоий ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида янги муваффақиятларга эришиш учун социалистик мусобақани тобора кенг қулоч ёйдирмоқдалар. Омонат кассалари ходимлари ҳам бу йил юксак социалистик мажбуриятлар қабул қилганлар. Улар меҳнаткашлар омонатларини жамғариш, улардан турли хўжалик ва маданий эҳтиёжлар учун фойдаланишни яхшилаш чораларини кўрмоқдалар.

Омонат ишларини янада ривожлантириш, хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш, омонат кассалари иш фаолиятини кенгайтиришда жамоат кўриклари катта роль ўйнайди. Бу йил 1 сентябрдан 1 октябргача ана шундай кўрик ўтказилади.

Тошкент областида ҳар йили омонат кассаларига қўйилаётган пул 30 миллион сўмга кўпаймоқда. Уларнинг умумий миқдори эса 476 миллион сўмни ташкил этади. Областимиз аҳолисининг ҳар иккитасидан бири ўз маблағини омонат кассаларида сақламоқда. Ҳар бир омонатнинг ўртача миқдори 1233 сўмга тенг.

Омонатчиларнинг ҳуқуқлари анча кенгайтирилган. Улар ўз омонатларини олиш учун бошқа шахсларга ишонч қоғози беришлари, пул жамғармаларини мамлакатимизнинг хоҳлаган омонат кассаларига ўтказишлари, квартира, коммунал ва шу каби хизматлар учун ҳисоб-китоб қилишлари мумкин.

Шу йилдан бошлаб тажриба тариқасида Чирчиқ, Ангрен ва Бекобод шаҳарларида янги хизмат кўрсатиш усули жорий этилди. Бунда омонатчи ўз жамғармаларини шу районда жойлашган хоҳлаган омонат кассадан олиши мумкин.

Кўрик давомида меҳнаткашларга иш ҳақларини омонат кассалари орқали тўлашни янада ривожлантиришга алоҳида эътибор берилади. Бу жуда катта иқтисодий ва ижтимоий аҳамиятга эгадир. Тажриба хизмат кўрсатишнинг бу усули иш вақтини йўқотишга чек қўйишни, меҳнат интизомини мустаҳкамлашни, меҳнат унумдорлигини оширишни, савдо корхоналари фаолиятини яхшилашни таъминлашини, меҳнаткашлар моддий ва маданий турмуш фаровонлигини оширишнинг таъсирчан омили эканлигини кўрсатяпти.

Бу соҳада Олмалиқ ва Ангрен шаҳарлари омонат кассаларининг фаолиятлари диққатга сазовордир. Олмалиқдаги марказий омонат кассаси ходимлари партия, совет ва касаба союз ташкилотлари ёрдамига таяниб, Олмалиқ кон-металлургия комбинати, кўмир саноати корхоналари раҳбарлари билан ҳамкорликда хизмат кўрсатишнинг бу усулини кенг жорий этилишига эришдилар. Шаҳарда 12 та корхонанинг 7 минг ишчиси иш ҳақларини омонат кассалари орқали оладиган бўлишди. Ангренда эса 6 корхонанинг 6 минг ишчиси омонат кассаларининг бу хизмат туридан фойдаланмоқда.

Бу прогрессив усулнинг жорий этилиши туфайли омонатларнинг умумий миқдори 3,9 миллион сўмга кўпайди. Ҳар бир меҳнаткашнинг ўртача омонати миқдори ҳам анча ортиб, минг сўмдан кўпроқни ташкил этди.

Олмалиқ ва Ангрен шаҳарлари омонат кассаларининг илғор иш тажрибасини кенг жорий этиш кўрик даврида ҳамда йил охиригача иш ҳақи фонди 800 минг сўмдан кўп бўлган 5 минг ишчи ва хизматчига ана шундай хизмат кўрсатиш имконини беради.

Биз меҳнаткашларга талаб қилиб олиш бўйича, шунингдек, шартли ва ютуқли омонатларни бутун чоралар билан ривожлантиришда ҳамкорлик қилишга даъват қиламиз. Шу йил октябрь ойида ютуқли омонатларнинг тиражи ўтказилади. Ҳар мингта омонатга 25 тадан ютуқ ўйналади. Бу ютуқларнинг миқдори ярим йил мобайнида ютуқли ҳисобда сақланаётган омонатлар ўртача миқдорининг 25 процентидан 200 процентигачани ташкил этади. Фақат ўтган йилнинг ўзида областимиз омонатчилари ўз ютуқли омонатлари учун 178 минг сўм ютуқ олдилар.

Кўрик даврида корхоналар, колхоз ва совхозлар ишини тўла ҳисобга олган ҳолда омонат кассалари иш режимини аниқ йўлга қўйишга катта эътибор берилади. Савдо ва маиший хизмат кўрсатиш ташкилотларидан пул қабул қилиб олишни анча кўпайтириш, аҳолининг сотиб олинаётган автомобиллар ва узоқ муддат фойдаланадиган товарлар учун магазинлар билан расчёт чеклари асосида ҳисоб-китоб қилишларини кенг йўлга қўйиш мўлжалланмоқда.

Операция-касса ишларини яхшилаш, омонатчиларнинг топшириғига биноан уларнинг омонатини бир омонат кассасидан иккинчисига ўтказиш, 3 процентли давлат ички ютуқлар заёмларини сотиш ва сотиб олиш, аккредитивлар бериш ва улар бўйича пул тўлаш, Ўзбекистон ССР пул-буюм лотереяси билетларини сотиш жараёнларини механизациялаш бўйича кўп иш қилиш талаб этилади. Квартира ва коммунал хизматлар учун ҳақ тўлашни ҳисобсиз амалга ошириш янги, янада юқори сифатли даражада олиб борилади.

Ҳозирги пайтда областнинг 328 та омонат кассаси ходимлари ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки йилида ўз олдиларида турган хилма-хил вазифаларни муваффақиятли бажариш учун катта иш олиб бормоқдалар. Ҳар бир коллектив оммавий тушунтириш ишларини кенг йўлга қўйиш чораларини кўряпти. Улар областимиз шаҳар ва районлари меҳнаткашларини омонат кассалари томонидан бажарилаётган иш жараёнларини радио ва матбуот орқали таништиришга интилишяпти. Улар ҳар бир оила омонат кассалари хизматидан фойдаланишига эришишга ҳаракат қилмоқдалар.

Системамизда ишлаётган ҳар бир ходимнинг активлигини ошириш чораларини ҳам кўряпмиз. Улар олинган юксак социалистик мажбуриятларни муваффақиятли бажариш учун шахсий ҳиссаларини қўшишга интиляптилар. Меҳнатни ташкил этишнинг янги усулларини жорий қилиш, хизмат кўрсатиш маданиятини яхшилаш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш ҳисобига меҳнат унумдорлигини оширишга алоҳида эътибор беriляпти.

Бу вазифаларни ҳал этиш марказий омонат кассалари ва уларга қарашли кассаларнинг ҳар бир ходимидан омонатчиларнинг таклиф-мулоҳазаларига диққат билан эътибор бериш, аниқланган камчиликларни тезда бартараф этиш чораларини кўришни тақозо этмоқда. Омонат кассаларини ривожлантириш, социалистик мусобақа ва кўрик даврида юзага келган энг яхши иш усулларини ҳар бир коллективнинг мулкига айлантириш учун зарур чоралар кўрилмоқда. Бу партия ва ҳукуматимизнинг ишлаб чиқариш самарадорлиги ва иш сифатини яхшилаш, меҳнаткашлар эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш тўғрисидаги кўрсатмаларига бизнинг амалий жавобимиз бўлади.

С. СОБИРЖОНОВ,
Давлат меҳнат омонат кассалари область бошқармасининг бошлиғи.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

ЭРОНДАГИ ВАЗИЯТ

ТЕҲРОН, 3 сентябрь (ТАСС). Эрон Бош министри оятилло Маҳдави Кани гапириб, президент Ражаи билан бош министр Баҳонарни ўлдиришда чет эл агентлари аралашганлар, деди.

ПАРС агентлигининг хабар беришича, Маҳдави Кани мамлакатда Эрондаги мавжуд тузумни йўқотишни мақсад қилиб қўйган «Бешинчи колонна» ишлаб турибди, деб Эрон халқини огоҳлантирди. У ҳозир Эрон хавфсизлик органларини мустаҳкамлаш мақсадида улар қайтадан тузилаётганлигини айтди. Хавфсизлик ва тартибни кучайтириш масалаларига биринчи даражали аҳамият берилмоқда. Бош министр Ражаи ва Баҳонарнинг ўлдирилиши тўғрисидаги ишлар терговининг натижалари яқин фурсатда эълон этилишини маълум қилди.

Маҳдави Кани мажлисда нутқ сўзлаб, ўз ҳукумати ҳалок бўлган президент Ражаи йўлидан боради, мамлакат олдида турган учта жуда муҳим проблемани: Ироқ билан қуролли можаро; ички хавфсизликни мустаҳкамлаш ва экономикани ривожлантириш проблемаларини ҳал этишга асосий эътибор беради, деди.

Эрон ички ишлар министрлиги эълон қилган сиёсий баёнотда «Америка Қўшма Штатлари ислом инқилобининг асосий душманидир. Эрон халқининг қаҳрамонона кураши натижасида унинг агентлари ва малайлари мамлакатдан чиқариб юборилган эди», дейилади. Эрон халқи, деб таъкидланади баёнотда, империализм ва сионизмга қарши кураш унинг биринчи навбатдаги вазифаси эканлигини унутмаслиги керак. Эроннинг душманлари Эронда барқарорлик ва хавфсизлик йўқ, деб бутун дунёга кўрсатиш учун мамлакатдаги вазиятни кескинлаштириш ва пароқандалик вужудга келтиришга уринмоқдалар. Ички ишлар министрлиги Эрон халқини ҳушёр бўлишга ва душман кучаларининг иғвогарликларига учмасликка даъват қилади.

Эронда ислом республикаси режимининг мухолифларини қамаш ва қатл этиш давом қилмоқда. Теҳрон радиосининг хабарига кўра, Сабзавор, Бабол, Машҳад, Сари, Аҳвоз ва Зоҳидонда террорчилик ва маъмурларга қуролли қаршилик кўрсатишда айбланиб яна 55 киши отиб ташланган. Мамлакатнинг турли шаҳарларида 190 киши қамоққа олинганлиги ҳам хабар қилинади. Уларнинг ҳаммаси террорчиликда ва ҳукуматга қарши гуруҳларга мансубликда шубҳа қилинмоқда.

Парламент (мажлис) бош министр оятилло М. Р. Маҳдави-Кани бошчилигидаги мамлакатнинг янги ҳукумати составини бугун 170 овоз билан тасдиқлади. Парламентнинг тўрт аъзоси қарши овоз берди.

САН-ФРАНЦИСКО, 3 сентябрь. (ТАСС). Америка маъмурларининг рухсати ва бемалол йўл қўйиб бериш билан Эронга қарши гуруҳлар тузилмоқда ва улар Эроннинг ҳозирги ҳукуматини ағдариб ташлаб, бу мамлакатда монархияни тиклашни мақсад қилиб олиб актив ҳаракат қилмоқда. Бу ерда «бадарға қилинган эронликлар» деб аталмиш яна бир шундай ташкилот тузилганлиги эълон қилинди. Ташкилотнинг эълон этилган баёнотида собиқ шоҳнинг ўғлини тахтга ўтқазиш «Эрон проблемасини» ҳал этишнинг «бирдан-бир усулидир», дейилади.

ЯПОНИЯ. «Танабэ сэйдку» ва «Такеда якухин» фармацевтика концернлари ишлаб чиқараётган дори-дармонлар шифо ўрнига кишиларнинг дардига дард қўшмоқда. 20 мингга яқин киши шол бўлиб қолди, кўзлари хиралашди, аъзои-баданида оғриқ сезадиган бўлди. Бу касаллик «смон» номи билан машҳурлашиб кетди. Суратда «смон» жабрдийдалари намойиш ўтказиб, жабрланганларга ёрдам кўрсатишни талаб қилишмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ПОЛЬШАДАГИ АҲВОЛ

ВАРШАВА, 3 сентябрь. (ТАСС). «Бирдамлик» касаба союз бирлашмасининг съезди арафасида шу бирлашманинг ўнг раҳбарлари ва унинг ниқоби остида иш кўраётган кос-кор гуруҳлари Польшадаги социалистик тузумга, Польша давлатининг, Польша Бирлашган ишчи партиясининг ички ва ташқи сиёсатига ҳужумни кучайтирдилар. Михник, Рулевский, Буяк, Гвязданинг нутқларида даъво қилинишича, гўё «Польшадаги халқ ҳокимияти жар ёқасига олиб бориб қўйилганмиш». Улар мамлакатда бошбошдоқлик ва тартибсизлик вазиятини вужудга келтиришга, ҳукуматнинг иқтисодий ва сиёсий танглигини бартараф этиш йўлидаги тадбирларига тўсқинлик қилишга муваффақ бўлганликларини яширмаяптилар. Бу арбоблар маъмурларга бўйсунмасликка, қонунларга итоат қилмасликка, иш ташлаш ва саботаж йўли билан ҳукуматнинг иқтисодий программалари бажарилишини барбод қилишга, давлатни ва унинг социалистик муассасаларини путурдан кетказишга чақирмоқдалар.

Михник яқинда Гданьскда сўзлаган нутқида «ПБИП билан ҳукуматни қоғоз йўлбарсларга айлантириш», Польшада «коммунистларнинг ҳамма маконларини ва социализм тушунчаси билан боғлиқ бўлган ҳамма нарсани йўқ қилиб ташлаш» керак, деган гапни айтди.

Унинг даъво қилишича, «Бирдамлик» касаба союз бирлашмаси ҳозирнинг ўзидаёқ ҳақиқатда оппозициячи сиёсий партия ролини ўйнаётган эмиш ва эндиликда у маҳаллий ҳокимият органларига ва ПХР сеймига сайлов ўтказишга ҳаракат қилиши керак эмиш. Унинг режаларига кўра, мана шундай қилинган тақдирда масала «Бирдамлик» фойдасига ҳал бўлар эмиш. Михник СССР ҳақида ва Польша билан иттифоқдош бошқа давлатлар тўғрисида бўлмағур гаплар айтди.

«Бирдамлик»нинг экстремист раҳбарларига аслида мана шундай йиғинларни бемалол ўтказа бериш ва уларда мамлакатдаги мавжуд тузумни ўзгартиришга даъват қилиш имконияти бериб қўйилган.

АҚШ. Мамлакатда авиалиния диспетчерларининг иш ташлаши давом этмоқда. Маҳаллий маъмурлар уларнинг ҳақли талабларига қулоқ солмаяпти. Суратда: норозилик билдираётган диспетчерлардан бир группаси.

ЮПИ — ТАСС телефотоси.

ЭФИОПИЯ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

АДДИС-АБЕБА, 3 сентябрь. (ТАСС). БМТ Хавфсизлик кенгашининг Претериядаги ирқчи режимининг Анголага қарши қуролли агрессиясини қораловчи резолюциясига Рейган маъмурияти вето солиб ўзининг тинчлик ва озодликка ашаддий душман эканини батамом фош қилди, дейилади Эфиопия ташқи ишлар министрлигининг бу ерда тарқатилган баёнотида.

АҚШ мана шу сурбетлик ҳаракати билан БМТ уставининг энг асосий принципларини ошкора менсимаётганини, шунингдек ўз манфаатлари ва фикрлари ЖАР нинг террорчи режими билан мутлақо мос эканини намойиш қилди, деб таъкидланади ҳужжатда.

Америка маъмурияти ўзининг вето ҳуқуқидан фойдаланиб, бутун халқаро ҳамжамиятга зид иш қилди. Ҳақиқатда бу суверен давлатларга қарши қуролли интервенциялар қилиш практикасини маъқуллади. Вашингтон миллий озодлик ҳаракатларига «ҳалқаро терроризм» ёрлиғини ёпиштириб қўйишга уринаётган бир пайтда шундай қилинди.

Эфиопия Америка билан Жанубий Африканинг жиноятқорона иттифоқини ялпи тинчликка хавф деб қаттиқ қоралайди ҳамда барча тараққийпарвар, демократик ва тинчликсевар мамлакатларни империализм билан ирқчиликнинг тил бириктиришига қарши қатъият билан кескин норозилик билдиришга чақиради, деб таъкидланади баёнотда.

ТАСС АХБОРОТИ

1981 йил 7 сентябрдан 25 сентябргача бўлган даврда Совет Иттифоқида Тинч океан акваториясининг шимолий кенгликнинг 34 градус 30 минут ва ғарбий узунликнинг 178 градус 16 минут координаторларига эга бўлган марказидан 150 денгиз миляси радиуси доиралари билан чекланган районига учирувчи ракеталар отиб турилади.

ТАСС қуйидагиларни билдиришга вакил қилинган: хавфсизликни таъминлаш учун СССР ҳукумати Тинч океандаги денгиз ва осмон йўлларидан фойдаланувчи бошқа давлатларнинг ҳукуматларидан денгиз ва осмон кемалари шу районга ва унинг тепасидаги осмон бўшлиғига ҳар куни маҳаллий вақт билан соат 6 дан 16 гача кирмаслиги тўғрисида тегишли органларга кўрсатма беришларини сўрайди.

ЧИРЧИҚ. «Узбекхиммаш» заводи шаҳардаги йирик саноат корхоналаридан бири. Ўтган йили бу коллектив Бутуниттифоқ китобсеварлар жамиятига аъзо бўлган эди. Орадан кўп ўтмай корхона территориясида «Юлдуз» халқ китоб магазини очилди. Тўрт ой ичида бу магазинда олти марта китоблар савдо кўргазмаси ташкил этилди. Завод ишчи ва хизматчилари юзлаб нусхада рус ва чет эл классиклари, ўзбек ёзувчиларининг асарларини сотиб олдилар. Шунингдек, ижтимоий-сиёсий, техника ва илмий адабиётлар ҳам харидорларга кўплаб етказиб беriляпти.

КИТОБГА МЕҲР

Китобсеварлар ташкилоти китоб пропагандаси бўйича катта ишлар олиб боряпти, ўқувчилар конференциялари, савол-жавоб кечалари, адабий кечалар ва баҳслар, конкурслар ўтказишмоқда. Буларнинг барчаси корхона меҳнаткашларини коммунистик руҳда тарбиялашга, уларнинг маданий ва профессионал даражасини оширишга хизмат қилмоқда. Жумладан, яқинда Совет Иттифоқи Қаҳрамони, ёзувчи Б. Тихомолов билан бўлган учрашув ишчи ва хизматчиларда чуқур таассурот қолдирди.

Бу ерда китоб севувчилар клуби ва бадиий ўқиш тўгарагини ташкил этишга тайёргарлик кўриляпти.

М. ЗАРИПОВ.

ТЕЛЕВИЗОР ЭКРАНИДА

7 СЕНТЯБРЬ — 13 СЕНТЯБРЬ

ДУШАНБА

7 СЕНТЯБРЬ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Концерт. 10.50 — Болалар учун фильм. 11.35 — Ҳайвонот оламида. 12.35 — Концерт. 13.15 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.25 — Оналар мактаби. 16.55 — Фильм-концерт. 17.25 — Сув спорти турнири бўйича Европа чемпионати. 18.25 — Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 18.55 — Расмларда қуёш акси бор. 19.10 — Бразилиянинг миллий байрами — Мустақиллик эълон қилинган кунга. 19.30 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 20.00 — Фильм-опера премьераси. 21.30 — Время. 22.05 — Ёшлар программаси. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Ёшлар программасининг давоми. 23.25 — Ҳужжатли фильм.

ЎзТВ-I

18.30 — Мультфильм. 18.40 — Концерт. 19.00 — «Ёшлик». 19.30 — Ахборот. 19.45 — Концерт. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Рояль олдидаги суҳбатлар. 21.30 — Время. 22.05 — Шоликорларнинг шу кунги муҳим вазифалари. 20.20 — Бадиий фильм. 23.50 — Бугун оламда нима гап?

ЎзТВ-II

18.05—Болалар учун фильм. 18.45 — Ҳужжатли телефильм. 19.30 — Шифокор экрани. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Бадиий фильм.

СЕШАНБА

8 СЕНТЯБРЬ, ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ БИРДАМЛИК КУНИ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Асли болаликдан. 11.00 — Фильм-опера. 12.30—Ҳужжатли фильм. 13.00 Концерт. 13.35 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Халқ оҳанглари. 16.25 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар» 17.25 — Д. Шостакович. «Степан Разиннинг қатл этилиши». 17.55 — Сув спорти бўйича Европа чемпионати. 18.10 — «Звездочёт». 18.55 — Корея Халқ Демократик Республикаси артистларининг чиқиши. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Хоккей. Финляндия — СССР. 21.30 — Время. 22.05 — Хоккей. Канада — Швеция. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Концерт... 23.55 — Ҳужжатли фильм.

ЎзТВ-I

18.20 — Сўз кетидан сўз келар. 18.35 — Жонажон ўлка. 19.05 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бокс бўйича СССР чемпионати. 20.30 — Ахборот. 20.50— Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Оқ олтин карвонлари. 22.25 — «Катта йўл». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II

18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Ўқитувчи экрани. 18.50 — Эстетика асослари. 19.30 — Фильм-концерт. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Реклама. 20.35 — «Ёшлик». 21.05 — Телефильм.

ЧОРШАНБА

9 СЕНТЯБРЬ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 Время. 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.35 — Орлёнок. 11.35 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.35 — Концерт. 13.30 ва 15.00— Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — К. Хачатурян. Виолончель ва фортепьяно ижроси учун соната. 16.30 — Горнчилар қаердасиз? 17.00 — Рус тили. 17.30 — Ёшлар адреслари. 18.30 — Фан оламида 19.00 — Қувноқ нотачалар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Болгар халқининг миллий байрамига — Озодлик кунига. 21.30 — Время. 22.00 — Футбол бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш матчи. ЧССР — Уэльс.

ЎзТВ-I

11.30 — Болалар учун фильм. 12.00 — Шеърият дафтаридан. 12.30 — «Катта йўл». Бадиий фильм. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. ССО-81. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Бокс бўйича СССР чемпионати. Финал. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Қизлар гулдастаси. 21.30 — Время. 22.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 22.20 — «Икки солдат ҳақида қисса». Бадиий фильм. 23.40 — Халқаро аҳвол кундалиги.

ЎзТВ-II

18.05 — Қўғирчоқ фильм. 18.20 — Эстетика асослари. 18.50 — Болгария озод этилган кунга. 19.30—Пойтахт области далаларида. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Менинг тақдирим». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.

ПАЙШАНБА

10 СЕНТЯБРЬ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Эрталабки гимнастика. 10.05 — Горнчилар қаердасиз? 10.35 — Бадиий фильм. 11.45 — Концерт. 12.35 — М. Сарьян ижоди. 13.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Кинопрограмма. 16.10 — Шахмат мактаби. 16.40 — Телевизион музикали фильм. 17.10 — Мураббий. Телевизион журнал. 17.40 — Сув спорти бўйича Европа чемпионати. 17.55 — Концерт. 18.30 — Илғор тажриба — умумхалқ мулки. 19.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари 19.30 — Хоккей. Канада — СССР. 21.30 — Время. 22.05 — Телевизион ҳужжатли фильм. 22.50 — Дунё воқеалари. 23.05 — Бокс бўйича СССР чемпионати. Финал.

ЎзТВ-I

11.30 — Жамиятшунослик. 12.00 — Телефильм. 12.30 — Жамиятшунослик. 13.00 — Фонарик. 13.30 — Икки солдат ҳақида қисса. Бадиий фильм. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Мураббийлар. 19.00 — КПСС XXVI съезди қарорлари — ҳаётга! 19.30 — Ахборот. 19.45 — Адабий театр. У. Азимов. Қуёшли олам. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Яна нон ҳақида. 22.35 — Бадиий фильм.

ЎзТВ-II

18.05 — Болалар учун фильм. 18.20 — Телефильм. 19.00 — Теннис бўйича Ўзбекистон ССР биринчилиги. 19.30 — Классик куй саҳифалари. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Менинг тақдирим. Телевизион бадиий фильм, 2-серия.

ЖУМА

11 СЕНТЯБРЬ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Ўсмирлар ижоди. 10.35 — Умид шамоли. Бадиий фильм. 12.00 Ҳужжатли фильм. 12.45 — Концерт. 13.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20—Илмий-оммабоп фильмлар программаси. 16.25 — Концерт. 17.00 — Москва ва москваликлар. 17.30 — Ҳуқуқ ҳақида суҳбатлар. 18.00 Биргаликда, аҳил оиламиз. 18.30—Телевизион журнал. 19.00 — Болаларга аталган шеърлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Фильм-концерт. 19.40 — Мамлакат далаларида. 19.55 — Ҳаммангизга ташаккур. Телевизион бадиий фильм премьераси. 21.30 — Время. 22.05 «Санъат усталари». Софико Чиаурели. 22.45 — Дунё воқеалари. 23.00 — Софико Чиаурели ҳақидаги кўрсатувнинг давоми. 23.35 — Концерт.

ЎзТВ-I

11.30 — Рус адабиёти. «А. С. Пушкин ва Ўзбекистон». 12.00 — Телевизион фильм. 12.30— Касблар ҳақида ҳикоялар. 13.00 — Қувноқлар даврасида. 13.30 — Алёшканинг севгиси. Бадиий фильм. 18.20 — Қўғирчоқ фильм. 18.30 — Ёшлик студияси кўрсатади. 19.00 — Биринчилар. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Оламга саёҳат. 20.30 — Ахборот. 20.50— Концерт. 21.30 —Время. 22.05 — Ўзбекистон қовунлари. Репортаж. 22.25 — Фарҳоднинг жасорати. Бадиий фильм.

ЎзТВ-II

18.05 — Болалар учун фильм. 18.45 — Телефильм. 19.30 — Ғалла — ризқ-рўзимиз. 20.00 — Янгиликлар. 20.15 — Менинг тақдирим. Телевизион бадиий фильм. 3-серия.

ШАНБА

12 СЕНТЯБРЬ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — АБВГДейка. 10.35 — Ота-оналар, Сизлар учун. 11.05 — Концерт. 11.15 — Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик. 11.45 — Рассомлар ҳақида ҳикоялар. 12.15 — «Спортлото»нинг 37-тиражи. 12.25 — Камалак. 13.05 — Мўъжизасиз мўъжизалар. 14.10 — Концерт. 14.55 — Дунё воқеалари. 15.10 — Хоккей бўйича халқаро турнир. 17.10 — «Етти довюрак». Бадиий фильм. 18.40 — Сиёсий шарҳловчи Ю. А. Летунов суҳбати. 19.10 — Мультфильм. 19.30 — Хоккей бўйича халқаро турнир. 21.30 — Время. 22.05 — Раймонд Паулс билан учрашув. Музикали программа. 23.20— Сув спорти бўйича Европа чемпионати. 23.50 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Телевизион миниатюралар театри. 10.55 — Концерт. 11.35 — Қиш ва икки портфель. Бадиий фильм. 12.50 — Шахмат мактаби. 13.20 — Инсон боладикдан бошланади. 13.50 — Ҳужжатли кино экрани. 14.40 — Ленин комсомоли номли Москва Давлат театри — бизнинг меҳмонимиз. 15.40 — Ҳужжатли фильмлар. программаси. 18.20 — Юлдузча. 18.50 — Чет эллик меҳмонлар Ўзбекистон ҳақида. 19.15 — Ахборот. 19.30 — Футбол. «Пахтакор» — Динамо» (Москва). 21.15 — Телефильм. 21.30 — Время. 22.05 — Дунё воқеалари. 22.35 — Эртага — премьера. Кинокўрсатув.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ

ЯКШАНБА

13 СЕНТЯБРЬ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Зарядкага сафланинг. 10.00 — Будильник. 10.30 — Совет Иттифоқига хизмат қиламан. 11.30 — Здоровье. 12.15 — Тонгги почта. 12.45 — Ҳамма нарсани билишни истайман. 13.00 — Қишлоқ янгиликлари. 14.00 — Музикали киоск. 14.30 — Фильм-спектакль. 17.20 — Киносаёҳатчилар клуби. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Халқаро панорама. 19.15 — Бугун танкчилар куни. Қуруқликдаги қўшинлар Бош қўмондони, СССР мудофаа министрининг ўринбосари армия генерали В. И. Петров сўзи. 19.30 — Танкчилар кунига бағишланган концерт. 20.10 — Экранда кинокомедия. 21.30 — Время. 22.05 — Футбол шарҳи. 22.35 — Л. Бетховеннинг 9 та симфонияси. 23.25 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Москва Давлат муз устида балети. 12.30 — Мультипанорама. 13.05 — Пионерлар уйида. 13.50 — Адабий театр. М. Қаноат. «Мен — Тожикистон». 14.30 — Ватнимизнинг пўлат қалқони. 15.00 — Йўл ҳаракати ҳафсизлиги. 15.40 — Реклама. 17.30 — Мактаб ўқувчилари ва ҳунар-техника таълими ўқувчиларининг XVI Бутуниттифоқ спартакиадаларининг якунларига бағишланган спорт байрами. 19.00 — Санъат ғунчалари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Телевизион миниатюралар театри. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Пахта йиғим-терими мавсуми давом этмоқда. 22.25 — Кинокомедия.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ШОИРИ ШУКРУЛЛО ТУҒИЛГАН КУНИНГ 60 ЙИЛЛИГИГА

ШЕЪРИЯТИМИЗ ЗАҲМАТКАШИ

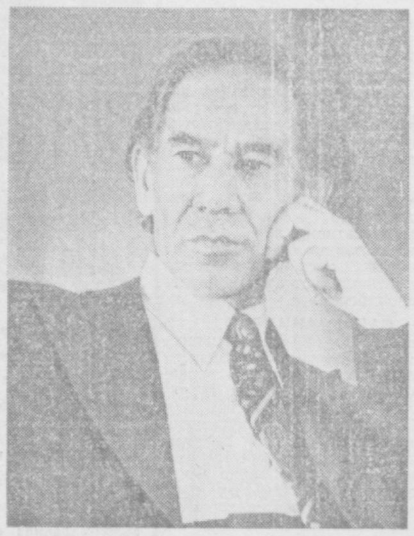

ЎЗ ИНТИЛИШ — изланишларига, фикр-кечинмаларига, ҳатти-ҳаракатларига талабчанлик билан ёндошиб, уларнинг моҳиятини теран идрок этолмаган ижодкор кўзланган мақсадига эришолмайди. Ижодкор тажрибали қалам соҳиби бўладими ёки ҳаваскор сифатида майдонга чиқадими, бундан қатъий назар, агар у ўзига талабчанликни бир зум бўшаштирса, бас, ижодий муваффақиятларнинг қўлга киритилишини мушкуллаштириб, бадиий маҳоратнинг юксак чўққиларини забт этолмай қолиши ҳеч гап эмас.

Аммо истеъдод соҳиби ўз-ўзини доимо назорат қилиб, ўз-ўзига талабчанликни бўшаштирмаган ҳолда муттасил қалам тебратса, етти ўлчаб бир кесса, йўқ, етти эмас, ўн, юз марталаб ўйлаб ёзса, ёзганларини қайта-қайта таҳрир қилиб турса, фикр ва туйғуларини облан пишириб, ниҳоясига етказиб қоғозга туширса ижодий изланишлар самаралироқ ва салмоқлироқ бўлишини Шукрулло фаолиятида кўрамиз.

Бугун муборак олтмиш йиллик тўйини нишонлаётган бу ижод заҳматкаши умрининг қарийб қирқ йилини адабиёт даргоҳида ўтказиб келмоқда. У шоир сифатида қалам тебратиб, ўқувчиларига ўттиздан ортиқ назм мажмуаларини тақдим этди, аҳён-аҳёнда театр санъати ва таржимачиликка ҳам ўтиб бир қанча пьесалар ёзди, жаҳон ва қардош халқлар адабиётларининг забардаст намояндалари яратган анча асарларни тилмочлик қилиб ўзбек китобхонларига етказди. Шукрулло адабий-бадиий тараққиётга ўзига хос таъсир кўрсатаяптики, бу унинг озу соз ёзиш учун муттасил интилишида намоён бўлмоқда.

Шукрулло ўз изланишлари баъзан самарали якунланса, баъзан юксак натижаларга олиб келмаслигини яхши билади. Яхши билгани туфайли у ўзи қўлга киритган зафарларни ошириб-тоширишга ёки камчиликларини хаспўшлаб, яшириб кетишга интилмайди. Ўз интилиш-изланишларига, асарларига ҳам, ўзгаларнинг маҳсулотларига ҳам танқидий нуқтаи назардан қарайди. Талабчанлик ҳукмронлик қилмаган жойда эса танқидий нуқтаи назар бўлиши ҳам мумкин эмас. Қаранг-а, Шукрулло баралла шундай деб ёзади: «Бир шеъримни мақтаса бири, балки бири қарғашга тайёр. Шеър —бу жанг, жанглар шамшири, дўсти каби рақиби ҳам бор». Ҳолбуки, у айрим назмчиларимиздек менинг шеърларимни ҳамма севиб ўқийди, мен халқимнинг дилига, вужудига сингиб кетганман, деб бонг уриши ҳам мумкин эди-ку! Аслида ҳар қандай зўр шоирнинг бир шеъри кучли, иккинчиси яхши, учинчиси заифроқ, тўртинчиси зўр, бешинчиси ўртамиёна чиқиб қолиши мумкинки, буни Шукрулло ўз фаолияти давомида яхши уқиб олган.

Хўш, унинг фаолиятидаги нималар бизни қойил қилиб, нималар қўллаб-қувватлашга лойиқ? Нималар баҳсга чорлайди?

Бу ерда беихтиёр шоирнинг ўзи битган шундай сатрлар ёдга тушади: «Шеърим, дарё бўлолмасанг ҳам, рози эдим бўлсанг бир томчи. Томчи дилга бўла олур малҳам, бўла олур дармон, илҳомчи. Томчи дилни қондиради-ку, бир чўғ дилни ёндиради-ку».

Шунга мувофиқ Шукрулло ҳаёт ҳақиқати, давр руҳини ўзида гавдалантирадиган фикр томчиларини, туйғу томчиларини, дил чўғларини, қалб ҳароратини излайди, ҳар бир шеър адолат, эзгулик, самимийлик томчиси бўлиб юракларни тўлқинлантирсин, онгу тафаккуримиздаги нималарнидир ўзгартирсин, нималарнидир тасдиқласин, нималарнидир инкор этсин деган ақидани ҳимоя қилади. Томчи —қатра бўлиб яратилган янги, оригинал поэтик образлар дилларни қондиради, қалбларни тўлқинлантиради, юракларни ёндиради, онгу тафаккуримизга маънавий озуқа беради.

Шукрулло ўзининг Зулфия, Асқад Мухтор каби ҳамкасблари, тенгдошлари билан ҳамкорликда шеъриятга тадқиқот руҳини олиб кириб, поэтик образларда ҳаёт зиддиятларини, чигалликларини ёритишга кенг йўл очди. Олтмишинчи-етмишинчи йилларда рўй берган ўсиб-ўзгаришларга замин ҳозирлади, деб бемалол айтиш мумкин. Ахир дастлаб Абдулла Орипов, сўнгра Эркин Воҳидов номлари билан боғланган исёнкор, курашчан шеъриятнинг парвозини ўша заминсиз — Зулфия, Асқад Мухтор, Шукрулло каби шоирларимиз яратган заминсиз тасаввур қилиб бўлмайди-ку! Айтмоқчи, Шукрулло Абдулла Ориповнигина эмас, балки ундан кейин шеъриятга кириб келган Рауф Парфи, Сулаймон Раҳмон, Ҳалима Худойбердиева каби истеъдод соҳибларини хуш кўради, уларнинг ижодий изланишларини мунтазам кузатиб боради, ютуқларидан қувониб, камчилик ва етишмовчиликларига куйинади, ачинади.

Шуниси муҳимки, Шукрулло ёшларнинг изланишлари ҳақида мулоҳаза юритганда талабчанликни бўшаштирмайди, асоссиз мақтовга йўл қўймайди, аччиқ ҳақиқатни рўйи-рост айтади. Айни чоғда ўзининг бошқалар томонидан баъзан танқид қилинишини эътибордан четга чиқармайди. Четга чиқариш у ёқда турсин, ўзи ҳақида танқидий фикр айтишингизга талабгор бўлиб чиқади.

Ижодкор юксак довонларни забт этиши учун биринчи галда у ўзига талабчан бўлиб, ўзининг ҳар бир фикри, хатти-ҳаракати, бутун фаолиятини танқидий нуқтаи назардан чуқур англаб олиб, ўз фазилатларини ошириши, ўз нуқсонларини бартараф қилиши зарурки, буни яхши тушунган Шукрулло қуйидагиларни таъкидлайди: «Нуқсоним йўқ дейишнинг ўзи одам учун энг катта нуқсон».

Инсонни қадрлаш, меҳнатни улуғлаш, севги, садоқат тўғрисида сўз кетдими, турмушнинг барча жабҳаларида адолат ва ҳақиқат тантанасини таъминлаш учун муттасил курашга отланиш ҳақида мулоҳаза юритадими, бахт-саодатни, тақдирни ўз қўли билан яратиб, ўз ақли-ю, идроки билан ўзгартириш, қайта қуриш муаммоларига қўл урадими, зиёлилар, пахтакорларнинг маънавий юксалишини таъминлаш хусусида бош қотирадими, қабиҳлик, хиёнат, ифлосликни фош қилишга киришадими, Шукрулло ҳамма вақт шеъриятнинг ғоятда ўткир, бетакрор ва салмоқли ғоявий-бадиий қурол эканлигини исботлашга, қалбларда мавж урган туйғулар, кечинмалар, эҳтиросларнинг ижтимоий-маънавий тараққиётга қандайдир йўллар, воситалар билан боғланганини ёритишга аҳамият беради. Натижада инсоннинг инсон ва жамият билан муносабатлари, тўқнашувларини ўзида ифодалайдиган конкрет, ҳаққоний поэтик образлар дунёга келадики, буни рус тилида «Парвоз эт, бургут!» («Лети беркут») номи билан Москвадаги «Советский писатель» нашриётида чоп этилиб, СССР Давлат мукофотига тақдим этилган мажмуани ташкил этган бир қанча баркамол шеърларда аниқ кўрамиз.

Шукрулло адабиётни, хусусан, шеърият билан драматургияни ўз ҳаёти, ўз тақдири деб билади, ўзининг шахсий туйғу ва манфаатларини ҳам сўз санъатининг манфаатларига қўшиб, сингдириб юборган. «Жавоҳирлар сандиғи» асари билан танишганингизда буни янада яққол ҳис қиласиз. Лекин бир қарашда унда шоир қисман ўз таржимаи ҳолини акс эттириб, маълум маънода Расул Ҳамзатовнинг «Менинг Доғистоним»ига бироз тақлид қилгандек туюлади. Чунки, «Жавоҳирлар сандиғи»да Шукруллонинг қандай қилиб шеърият майдонига қадам қўйиши, Ғафур Ғуломдан шеър ёзиш ва ижод сирларини ўрганиши сўзланади, аммо бу асар ўзининг баъзи ташқи аломатлари билан «Менинг Доғистоним»га ўхшаб кетади, холос. Аслида Расул Ҳамзатов ўзига хос такрорланмас, янги оригинал дунёни кашф этган. Шукрулло эса ўзи ҳақида, ҳамкасблари, устозлари тўғрисида фикр юритиб, ижодкорнинг ўзига ҳам, ўзгаларга ҳам талабчан бўлиши, эл-юрт олдидаги масъулияти ва бурчига оид кузатишларини, ҳукм-хулосаларини ўртага ташлайди ва бу кузатишлар, ҳукм-хулосалар, мулоҳазалар кўпинча публицистик шаклда ифодаланади. «Менинг Доғистоним»дагидек бадиий тадқиқот «Жавоҳирлар сандиғи»да кўринмайди ва уни табиий деб ҳисобламоқ даркор. Ахир, Шукрулло ҳам, Расул Ҳамзатов ҳам ўзича мустақил равишда мулоҳаза юритиб, фақат ўзларига хос услубдан фойдаланганлар-ку! Айни чоғда баъзи жиҳатлари билан Шукрулло шеърияти ҳам, унинг «Жавоҳирлар сандиғи» ҳам Бутуниттифоқ миқёсида жаранглаётган Мустай Карим, Қайсин Қулиев, Давид Кугультиновларнинг ижодий изланишларига ҳамоҳангдир. Зотан, худди мана шу истеъдод соҳибларининг Шукрулло ижоди ҳақида махсус мақолалар ёзганлиги тасодифий эмас. Аммо Шукрулло қанчалик юксакликка кўтарилмасин, ҳали ўзининг халқимиздан, қуёшли ўлкамиздан қарздор эканлигини, чинакам бадиий кашфиётлар яратиш учун бутун куч-қудратини, бадиий имкониятларини сафарбар этиш зарурлигини англаган ҳолда тинмай изланмоқда, заҳмат чекмоқда, маънавий-ижтимоий тараққиётнинг жуда ўткир, салмоқли, долзарб муаммоларини кўтариб чиқиб, уларнинг моҳиятини поэтик ва драматик воқеалар орқали янада теранроқ ва ҳаққонийроқ ёритишга киришмоқда. Мана шундай масъулиятли ижодий вазифаларни зўр маҳорат билан бажаришда биз Шукруллога сабр-чидам, сиҳат-саломатлик, узоқ умр, бахт-саодат ёр бўлишини, унинг олтмиш ёшлик тўйида партия ва ҳукуматимиз томонидан «Халқлар дўстлиги» ордени ва «Ўзбекистон ССР халқ шоири» юксак унвони билан тақдирланганлигини чин юракдан муборакбод этиб, унинг ҳамиша талабчанлик билан қалам тебратишига, ўзининг ҳам, ўз оталиғига олган ёш истеъдод соҳибларининг доимо ўсиш-ўрганиш йўлидан муттасил илгарилаб боришига тилакдошмиз.

Норбой ХУДОЙБЕРГАНОВ,
филология фанлари доктори.

ШОИР ДЎСТЛАР НАЗДИДА

● Ўзбек шеъриятидагина эмас, балки катта совет шеъриятида ҳам Шукруллонинг номини, унинг ижодини, шеъриятини ҳеч ким, ҳеч нима билан адаштириш мумкин эмас.

Мустай КАРИМ.

* * *

● Шукрулло ижоди бу — шунчаки ўзбек шоирининг ижоди эмас, у биз совет шеърияти деб атайдиган, миллий адабиётларнинг шаклланган бой ва ранг-баранг шеъриятнинг ажралмас, узвий қисмидир.

Қайсин ҚУЛИЕВ.

* * *

● Ўйлайманки, XVIII асрда ҳам Шукруллога ўхшаган шоирлар бўлган. Аср нафаси ва овози уларнинг қон томирларида уриб турган. Бугунги бизнинг Шукруллода ҳам ана шу фазилатлар мавжуд. Замон ташвишлари, унинг дарду тилаклари ва мусиқаси шоир қалбида мужассам.

Давид КУГУЛЬТИНОВ.

* * *

● У шеърни узоқ ўйлайди. То қоғозга тушмай туриб кўнглида пишитиб олади. Дилига яқин кишилар назаридан ўтказади. Ана ундан кейингина қоғозга туширади.

Шукрулло қаноти бақувват, ҳар қандай парвоздан толиқмайдиган шоир бўлиб етишди. У олтмиш ёшини етук, халқ оғзига тушган шоир бўлиб нишонлаяпти.

Саид АҲМАД.

СЕНДАН ЎРГАНДИ

ШУКРУЛЛО

Ўзбекистон халқ шоири

Владимир Ильич, кечагина сенинг
Туғилган кунингни халқ қилди байрам
Бизда одат шундай:
Яхши одамларни
Ўлди дейилмайди,
Тирикдек ҳар дам
Эъзоз-эҳтиром-ла ёдга олади.
Ахир бу одатни — инсонга хурматни,
Меҳри муҳаббатни сен қилдинг мерос.
Кишига яхшилик, уни қадрлаш ҳам
Сенинг таълимотинг, фақат сенга хос.
Сен эрклик келтирдинг,
Сен шодлик келтирдинг,
Инсонни инсонга қилдинг меҳрибон.
Қаердаки шодлик, қаердаки дўстлик
Демак, ўша ерда ўзинг бор ҳар он.
Ленин деган чоқда ўлимни эмас,
Яшаш, туғилмакни англар ҳар одам.

Сен дармон бердингу, аста кўз очди
Асрий машаққатдан ҳориган олам.
Қурғоқ, бўронлардан эгалари йитиб,
Саҳрода вайрона уйлар қолгандек,
Карвон йўлларини тепа қумлар босиб,
Саҳро ичра ҳайҳот қолган қўрғондек,
Ҳаётда на файзу, на завқ бор эди,
Ғарқ кемадек ғамдан олам чўкарди.
Ленин, сен—партиям мадад бўлдинг шунда,
Ўзга — янги дунё қаддин кўтарди.
Демак, қаердаки ютуқ, янгилик бор,
Сенинг иштирокинг бор деб англаймиз.
Фазони забт этдик, ойга учсак ҳам,
Ғоянг тантанаси деб номлаймиз,
Ленин деган чоқда ўлимни эмас,
Коммунизм — бахтини англар чин одам
Неки яхшилик бор тимсоли — ўзинг,
Яхшиликни сендан ўрганди олам.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

Колхида ботқоқликларидан яна 35 минг гектар ер қишлоқ хўжалиги обаротига киритилди. Янги-янги мандарин, лимон, чой плантациялари барпо этилди. «Колхидстрой» трестининг кўчма механизациялашган колонналари янги ерлар очмоқда. Суратда: Хобск районидаги Квалони қишлоғи далаларида янги ташкил этилган чой плантациялари.

* * *

Кавказ йўли қурилмоқда. «Главтоннелметрострой»нинг 15-тоннел отряди қурувчилари Б. Мегрели, З. Нишнианидзе, Е. Кадонаялар неча ўн йиллаб километр мураккаб трассаларни бунёд этишган. Улар ҳозирда янги Кавказ йўли қурилишида ҳам жонбозлик кўрсатиб ишлашмоқда.

ТАСС фотохроникаси.

ТОМОШАБИНЛАРНИ КУТАМИЗ

ПОЙТАХТИМИЗ ТЕАТРЛАРИДА

Пойтахт театрлари бирин-кетин ўзларининг янги мавсумини бошламоқдалар. Эртага Муқимий номидаги ўзбек Давлат музикали драма театри ҳам анъанага кўра 43-мавсумини академик-ёзувчи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. Яшиннинг «Гулсара» асари билан бошлайди. Шу муносабат билан мухбиримизнинг театр бош режиссёри, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Бахтиёр ИХТИЁРОВ билан суҳбатини ҳавола этамиз.

— КУНИ КЕЧА театримиз ижодий коллективи республика бўйлаб сафардан қайтди. Гастролимиз Самарқанд, Наманган, Фарғона, Марғилон шаҳарларида бўлиб, у ердаги санъат ихлосмандлари ҳар бир спектаклимизни зўр қизиқиш билан кутиб олдилар. Маҳаллий матбуот органлари ҳам кўйилган барча саҳна асарларимизга ўз муносабатларини билдирдилар.

Театримиз ўтган мавсумда талайгина муваффақиятларга эришди. Ижодий коллективимиз партия съездларига муносиб совғалар тайёрлаган эди. «Ишонмасанг, ўламан», «Хизматингизга тайёрмиз», «Дилафрўзга тўрт ошиқ» ва «Гулсара» каби спектакллар саҳналаштирилди. Етук санъаткорлар ва иқтидорли ёш актёрлар томонидан ижро этилаётган бу саҳна асарларимиз томошабинлар томонидан илиқ қарши олинди. Кўп йиллардан бери саҳнадан тушмай сайқал топаётган спектаклларимиз ҳам анчагина. Булардан «Тошболта ошиқ» (Ҳ. Ғулом), «Паранжи сирлари» (Ҳамза), «Олифта» (Ф. Мусажонов), «Гулбаҳор, қани» (Б. Халил), «Тўйдан олдин томоша» (Ж. Жабборов), «Йиллар ўтиб» (Ж. Жабборов) каби спектакллар шулар жумласидандир.

Театримиз ўзининг янги мавсумини К. Яшиннинг «Гулсара» спектакли билан бошлайди. Ўзбек аёлининг ўз озодлиги ва ҳуқуқи учун кураши «Гулсара»нинг мазмунини ташкил этади. Спектаклдаги ролларни театрнинг қатор етук санъаткорлари билан бир қаторда А. Н. Островский номидаги театр ва рассомлик санъати институтининг иқтидорли талабалари ҳам ижро этадилар.

Янги мавсумда театримиз ижодий коллективи бир неча янги асарларни саҳналаштиришни режалаштирди. Шоир Хуршид таваллудининг 70 йиллигига атаб «Лайли ва Мажнун» спектаклини саҳналаштирмоқчимиз. Н. Сафаровнинг «Сув келтирган азиз», З. Фатхуллиннинг «Ватан ишқи», Исфандиёрнинг «Чўлда юлдуз порлайди», рус драматурги А. Лапиновнинг «Меҳмонхонадаги ҳодиса» асарлари устида ҳам иш олиб боряпмиз.

* * *

...Шаҳримизнинг кўркига кўрк қўшиб турган театрнинг салобатли биноси бугунги кунда файзлидир. Қайта таъмир қилинган, пештоқлари халқ амалий санъатининг жозибали нақшлари билан безатилган бу санъат кошонаси ўз бағрига талабчан томошабинларни чорламоқда.

З. ТОШМУҲАМЕДОВА.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

БОКС. Пойтахтимиздаги «Юбилей» спорт саройида ўтказилаётган боксчиларнинг шахсий чемпионатида ўтган куни навбатдаги беллашувлар бўлиб ўтди. Республикамиз вакилларидан 3 киши рингга чиқиб, бири ғалабага эришди, икки боксчимиз мағлубиятга учради. 57 килограммгача вазнлилар баҳсида қатнашаётган О. Зокиров қирғизистонлик О. Бекбулатовни енгди. «Пахтакор» вакили А. Силаев арманистонлик халқаро классдаги спорт мастери Н. Акопкэхяга, «Спартак» вакили А. Мелников эса Ю. Вайкшнорасга ютқазди.

Шундай қилиб республикамиз спорт шарафини ҳимоя қилаётган 23 боксчининг 11 таси мусобақалардан чиқиб кетди, 12 спортчимиз курашни давом эттирмоқда.

ФУТБОЛ. Мамлакат чемпионати биринчи лигаси қатнашчилари навбатдаги тур ўйинларини ўтказдилар. Жиззахнинг «Бўстон» командаси кейинги учрашувларни анча уюшқоқлик билан ўтказиб, очко йиғмоқда. Футболчиларимиз охирги турда Ворошиловграднинг «Заря» коллективини қабул қилиб, 3:0 ҳисобида устун келишди.

ЧИМ УСТИДА ХОККЕЙ. Польшанинг Семяновице шаҳрида қизлар ўртасида чим устида хоккей бўйича «Дўстлик турнири» бўлиб ўтди. Халқаро турнирда СССР, Чехословакия, Польша, ГДР командалари қатнашди.

Совет спорти шарафини Москвадаги ФИСК, Тошкент областининг «Политотдел», Андижоннинг «Андижанка», Самарқанднинг «Чевар» ўйинчилари ҳимоя қилдилар. Командага «Политотдел» устози Н. Хван бошчилик қилди.

Хоккейчиларимиз Чехословакия командасини 2:0, ГДР спортчиларини 2:1 ҳисобида мағлубиятга учратиб, турнир эгалари билан 1:1 ҳисобида дуранг ўйнашди ва 5 очко тўплаб, биринчи ўринни эгалладилар.

ШАХМАТ. Республика шахмат-шашка клубида энг кучли мастерликка номзод шахматчилар ўртасида очиқ турнир бошланди. Бунда республикамиз вакиллари билан бирга Иркутск, Омскдан келган спортчилар ҳам дона суришмоқда. Чирчиқлик Виктор Косокин, тошкентлик Улуғбек Ғиёзиддинов, бухоролик Сергей Нодирхоновлар турнирни ғалаба билан бошлашди.

Редактор Н. НАСИМОВ.

РЕКЛАМА ва ЭЪЛОНЛАР

Октябрь революцияси орденли ва Меҳнат Қизил байроқ орденли

Москва пўлат ва қотишмалар институти Сиртқи тайёрлов курсларига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Курсларга ўрта маълумотли кишилар ва ўрта мактабларнинг 10-синф ўқувчилари қабул қилинадилар.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Ҳужжатлар — 1 ноябргача қабул қилинади.

Курсларга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни юбориш лозим: тайёрлов курсларининг директори номига курсларга қабул қилиш тўғрисида ёзилган аризада фамилияси, исми, отасининг исми, турар жойи (аниқ почта адреси) кўрсатилади; тайёрлов курсларига қабул қилиш учун иш жойидан тавсиянома (ўқувчилар учун мактабдан тавсиянома); курсларда ўқиш учун почта орқали жўнатилган тўлов пулининг квитанцияси.

Юқорида кўрсатилган ҳужжатларнинг ҳаммаси бир йўла ушбу адресга юборилади: ГСП-1, Москва шаҳри, 117936, Ленин проспекти, 4-уй. Қабул комиссияси.

Ўқиш учун ҳақ — 18 сўм. Москва шаҳридаги Давлат банкасининг Октябрь бўлимига 140303 ҳисоб номерига (институтнинг сиртқи тайёрлов бўлимига) ўтказилади.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

171-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1981—1982 ўқув йилига

ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Бўёқчилар, бўёқчи-альфрейшчиклар, сувоқчилар, қурувчи-дурадгорлар, электромонтажчилар, электр пайвандчилар, ғишт терувчи-монтажчилар, дурадгор-паркетчилар, облицовкачи-плиткачи.

Ўқиш муддати—1—3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ, 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

3 йиллик ўқишни тамомлаганларга ўрта маълумот тўғрисидаги аттестат ва ҳунари бўйича аттестат берилади.

Ўрта маълумотга эга бўлганлар ва совет Армияси сафидан қайтганлар учун қисқа муддатли курслар мавжуд бўлиб, ойига 70 сўм стипендия оладилар.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак, ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳо билан тугатганлар ўрта ва олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар. Областлардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида справка, 6 дона расм (3х4см.), турар жойидан справка, мактабдан характеристика, автобиография.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳри-81, Домбробод кўчаси, 74-уй (54, 33, 50, 70, 34, 103, 80-автобусларнинг «16-поликлиника», 123-автобус, 16-троллейбуснинг «Домбробод» бекатлари). Телефон: 77-49-53.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» орденли «ЎЗБЕКШАХТОСТРОЙ» қурилиш тресги

Ангрен, Оҳангарон ва Олмалиқ шаҳарларидаги объектлар қурилишида ишлаш учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ИШЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Арматурачи, ғишт терувчи, темир-бетон ва металл конструкцияларни йиғувчи монтажчи.

Ёлғиз кишиларга ётоқхона, оилаликларга бир йил ичида квартира берилади.

Трест боғча-ясли, санаторий-профилакторий, «Строитель» клуби, 2 кунлик дам олиш уйи, пионер лагери, спорт комплекси ва ёрдамчи хўжаликка эга. Қурилиш майдонларида комплексли овқатлар ташкил этилади.

Меҳнат ҳақи ишбай-мукофотли.

Ишга чақириқ қоғози келгандан сўнг борилади.

Мурожаат учун адрес: 702500, Ангрен шаҳри, Богданович кўчаси, 1-уй, кадрлар бўлими.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МТ-«ВОСТОК»

9.00 — Время. 9.40 — Болаларга ҳайвонлар ҳақида. 10.10 — Ота-оналар, Сизлар учун. 10.40 — Камалак. 11.10 — Ҳаракат хавфсизлиги учун. 11.40 — Кукриникслар ижоди. 12.40 — «Спортлото»нинг 36-тиражи. 12.50 — РСФСР фольклор рақс ансамблининг чиқиши. 13.35 — Москвичка. 15.05 — Дунё воқеалари. 15.20 — Болалар учун фильм. 15.45 — Эртага Бутуниттифоқ нефть ва газ саноати ходимлари куни. 16.05 — Д. Шостакович. Фортепьяна ва оркестр ижроси учун 1-концерт. 16.30 — Ҳайвонот оламида. 17.30 — Сиёсий шарҳловчи суҳбати. 18.20 — Ҳужжатли фильм. 20.15 — Умид шамоли. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.05 — Юмор кечаси. 23.35 — Спорт программаси.

ЎзТВ-I

10.00 — Янгиликлар. 10.10 — Сўз кетидан сўз келар. 10.25 — Мультфильм. 10.40 — Юлька. Бадиий фильм. 11.50 — Чолғу куйларидан концерт. 12.30 — Шахмат мактаби. 13.00 — В. Шукшин. Характерлар. Спектакль. 15.00 — Сиҳат-саломатлик. 18.20 — Болалар учун концерт. 19.00 — Тошкентнинг 2000 йиллигига. Менинг севимли шаҳрим. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Цирк, цирк, цирк. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — «Оқ олтин»имизни қабул эт, Ватан! 22.25 — Порлоқ нур. Бадиий фильм.

ТОЖИКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ КЎРСАТУВЛАРИ

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5/IX да Ун учинчи раис, 6/IX да Кузнинг биринчи куни.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/IX да Гулсара.

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — МОСКВА ДАВЛАТ ЦИРКИНИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛЛАРИ.

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
1982 йил учун ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА ИДОРАЛАРДАН ОБУНА

ҚАБУЛ ҚИЛИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

ЭСЛАТИБ ЎТАМИЗ: «ПЛАКАТ» нашриётининг нашрларига обуна даврий нашрларга обуна учун корхонада ажратилган маблағ ҳисобига лимитдан ташқари қабул қилинади.

Идоралардан газета ва журналларга обуна қабул қилиш 15 сентябрдан тўхтатилади.

Ўзбекистон ССР алоқа министрлигининг «СОЮЗПЕЧАТЬ» бошқармаси.

Тошкент область болалар сил касаллиги санаторийси коллективи санаторийнинг педагогик қисми мудири, Улуғ Ватан уруши ветерани

Қобил Тошматович ТОШМАТОВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

Тошкент область соғлиқни сақлаш бўлими коллективи Тошкент область санитария маорифи уйи бош врачи Д. А. Хўжаевга онаси

Роҳия ҚОРАБЕКОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41.

Телефонлар: редактор ўринбосарлари —335885, 325747, 337916, 325748; масъул секретарь—334808, 325353; секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: оммавий ишлар ва хатлар — 334048; партия турмуши — 325778; пропаганда — 325645, саноат, капитал қурилиш ва транспорт—325749; қишлоқ хўжалиги—325647; адабиёт ва санъат—325767; совет қурилиши—325645; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик—325733; фан, маданият ва олий ўқув юртлари—325553; фотомухбир— 325894.

Р. 07332. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64684. Б. 1711. 11